

TIKKURILA

TIKKURILA GRI 2017
Yritysvastuuraportti

OSA KESTÄVÄÄ POHJOISTA

Tikkurila on pohjoismainen maalialan yritys, jonka tuotteet valmistetaan tarkoin valituista raaka-aineista korkeimpien laatuvaatimusten mukaisesti. Haluamme luoda pintoja, joilla on merkitystä.

Olemme osaavien pintakäsittelyammattilaisten yhteisö, joka tuntee pohjoisen karut olosuhteet. Ymmärrämme estetiikkaa ja kunnioitamme ympäristöä. Jaamme samat arvot ja haluamme luoda kestävää tulevaisuutta merkityksellisten pintojen avulla.

Kehitämme vuosikymmenten kokemuksella korkealuokkaisia tuotteita ja palveluita, jotka tarjoavat asiakkaillemme ajan ja sään kestävää laatua. Vaalimme vahvoja brändejämme ja olemme ylpeitä pintakäsittelyosaamisestamme, jossa yhdistyvät yli 150 vuoden kokemus ja modernit teknologiat.

Olemme aina halunneet kehittyä ja uudistua. Alamme johtavana toimijana pyrimme tarjoamaan kestäviä ratkaisuja, jotka ovat turvallisia niin ihmisille kuin ympäristöllekin. Haluamme tuntea asiakkaamme perin pohjin.

TIKKURILA LYHYESTI

- Perustettu 1862
- Noin 3 000 ammattilaista
- 11 tuotantolaitosta kahdeksassa maassa
- Tuotteita saatavilla yli 40 maassa
- Liikevaihto 2017: 582 milj. euroa
- Listattu Nasdaq Helsingissä

TIKKURILAN VUOSIKATSAUS 2017

TILINPÄÄTÖS 2017

Raportti kertoo lyhyesti Tikkurilan liiketoiminnasta ja sisältää vuoden 2017 tilinpäätöksen ja hallinnointiselvityksen.

TIKKURILA GRI 2017

Yritysvastuuraportti esittelee Tikkurilan lähestymistavan vastuullisuuteen ja Global Reporting Initiative (GRI) G4 -ohjeistoa soveltavan raportoinnin vuodelta 2017.

SISÄLLYSLUETTELO

5
Yritysvastuu Tikkurilassa
7
Yleinen perussisältö
14
Eriytynen perussisältö
27
GRI-sisältövertailu
31
Raportointiperiaatteet
32
Riippumaton varmennusraportti
33
Yhteystiedot

POHJOISMAISTA LAATUA ALUSTA LOPPUUN

Tikkurila on kestävän maalaamisen, pintakäsittelyn ja värien käytön edelläkävijä – ja kannamme tämän roolin vastuullisesti. Edistämme työllämme ja tuotteillamme kestävää kauneutta, ihmisten hyvinvointia ja pintojen pidempää käyttöikää hyödyntäen kestävästi luonnon ja yhteiskunnan rajallisia resursseja.

Tikkurila tarjoaa kuluttajille, ammattilaisille ja teollisille asiakkaille helppokäyttöisiä ja kestäviä ratkaisuja pintojen suojaamiseen ja kaunistamiseen. Kattavaan tuotevalikoimaan kuuluu pintakäsittelyratkaisuja ulko- ja sisäpinnoille sekä maaleja ja pinnoitteita metalli- ja puuteollisuuden tarpeisiin.

Olemme jo vuosikymmenten ajan sitoutuneet pitkäjänteiseen työhön korkealaatuisten, helppokäyttöisten, ympäristön ja ihmisten kannalta turvallisten pintakäsittelyratkaisujen kehittämiseksi ja niiden käytön edistämiseksi. Laatu, kestävyys ja turvallisuus toimivat ohjaavina periaatteina läpi koko toimintamme – niin raaka-ainevalinnoissa ja tuotekehityksessä kuin omassa toiminnassa ja tuotteidemme käytössä sekä yhteistyössä sidosryhmiemme kanssa. Omassa toiminnassamme pyrimme käyttämään luonnonvaroja säästäväisesti, edistämme systemaattisesti toimintamme resurssitehokkuutta, kehittämme tuotantoprosesseja ja huolehdimme toimipaikkojemme asianmukaisesta ympäristönsuojelusta.

Edistämme kestävästä kehitystä ja otamme huomioon ympäristöön, talouteen ja yhteiskuntaan liittyvät näkökohdat niin päivittäisessä työssä kuin strategisessa liiketoiminnan kehittämisessä ja markkina-asemamme vahvistamisessa. Haluamme varmistaa, että toimintamme täyttää kansainväliset ja kansalliset vastuulliseen liiketoimintaan liittyvät normit ja standardit, ja että työskentelemme liikekumppaneiden kanssa, jotka jakavat samanlaiset arvot. Seuraamme tiukentuvien ympäristö- ja turvallisuusvaatimusten ja alan lainsäädännön kehittymistä sekä osallistumme aktiivisesti niin paikallisten kuin EU-tason maalialan järjestöjen toimintaan.

Luomme arvoa sidosryhmillemme toimimalla vastuullisesti ja kannattavasti, kehittämällä liiketoimintaamme ja tarjoamalla ratkaisuja pintojen suojaamiseen ja kaunistamiseen. Toimintamme vaikutukset ulottuvat laajalti yhteiskuntaan ja ympäristöön. Korkealaatuisten tuotteiden ja palvelujen sekä ammattitaitomme ansiosta suojaamme elinympäristöä, parannamme rakennuskannan ja infrastruktuurin kestävyttä ja kaunistamme tiloja ja tätä kautta parannamme ihmisten viihtyvyyttä ja hyvinvointia.

Tuote- ja palveluvalikoiman kehittämiselle on useita ajureita. Maailma on jatkuvassa muutoksen tilassa ja toimintaympäristömme vaatimustaso kasvaa monessa mielessä. Lainsäädäntö ja viranomaisvaatimukset kiristyvät, asiakkaiden tarpeet ja ostokäyttäytyminen muuttuvat ja globaalit ja liiketoimintaympäristön trendit vaikuttavat voimakkaasti liiketoimintaan. Huomioimme ympäröivän maailman ja sen muutokset sekä ihmisten tarpeet toimintamme ja tuotteidemme kehittämisessä.

Liiketoimintaamme vaikuttavia trendejä ovat muun muassa kaupungistuminen, keskiluokkaistuminen, muutokset kulutusikäyttäytymisessä ja digitalisaatio sekä ilmastomuutos. Kehittäessämme uusia tuotteita, palveluita ja konsepteja analysoimme tarkasti eri trendien tuomat riskit ja mahdollisuudet, ja toimimme niiden mukaisesti.

Asiakkaiden kasvanut ympäristötietoisuus ja muutokset kulutustottumuksissa sekä maalien koostumusta ja turvallisuutta koskeva muuttuva lainsäädäntö ovat vaikuttaneet siihen, että ympäristömyötäiset ja terveyden kannalta turvallisemmat tuotteet kiinnostavat yhä enemmän. Asiakkaamme haluavat valita tuotteita, joiden valmistuksella ja käytöllä on mahdollisimman pienet ympäristö- ja terveysvaikutukset, ja jotka ovat käyttäjille turvallisia.

KESKEISEIÄ TAPAHTUMIA VUODELTA 2017

- Tikkurila on päivittänyt strategiansa kaudelle 2018-2022. Kestävä kehitys on integroitu osaksi strategiaamme. Seuraavan viisivuotiskauden keskeinen teema on pintakäsittelyyn liittyvän asiakaskokemuksen parantaminen. Asiakkaiden tarpeiden ymmärtäminen ohjaa jatkossa kaikkea toimintaamme. Palvelemme kolmea pääasiakassegmenttiä: kuluttajia, ammattilaisia ja teollisia asiakkaita. Olemme sitoutuneet parantamaan asiakkaidemme kokonaisvaltaista käyttökokemusta ja tehokkuutta. Vastaamme asiakkaidemme toiveisiin entistä kestävämmistä, funktionaalisesti toimivista ja ympäristöystävällisistä pinnoista.
- Osana yhtiön strategista kehitystä olemme määrittelemässä yhdessä liiketoiminnan avainhenkilöiden kanssa konkreettiset kestävä kehityksen asiakaslupaukset strategiakaudelle. Nämä lupaukset ohjaavat kestävä kehityksen hankkeita ja tukevat liiketoiminnan kehitystä kestävä kehityksen näkökulmasta.
- Ennaltaehkäisevän turvallisuustyön ja raportointikäytäntöjen kehittämisen ansiosta Tikkurilan tapaturmataajuus (LTA) laski lähes yhden yksikön verran ja oli 2,0 (2016: 2,7).
- Vuoden aikana päivitimme ISO-johtamisjärjestelmiä vastaamaan uusittuja ISO 9001 ja ISO 14001 -standardeja. Toimintamaistamme Suomella, Ruotsilla, Virolle, Tanskalle ja Kazakstanille on myönnetty uusitut sertifiointit.
- Vuonna 2017 suoritimme sisäiset HSE-auditoinnit Tikkurilan toimipaikoilla Venäjällä, Puolassa ja Ruotsissa.
- Vuoden 2017 aikana Tikkurilassa otettiin käyttöön uusi konserninlaajuinen suorituksen johtamisen toimintamalli, joka tehostaa johtamista ja tukee yhtiön strategisten tavoitteiden saavuttamista sekä yhtenäistää esimiestyön käytäntöjä ja tukee vuonna 2017 uudistettua organisaatorakennetta ja johtamismallia.
- Jatkoimme aktiivisesti yhteisöllisiä projekteja erityisesti Kazakstanissa, Latviassa, Liettuassa, Puolassa, Ruotsissa, Serbiassa, Suomessa, Virossa ja Venäjällä. Vuodesta 2012 olemme osallistuneet noin 200 Kestävä kauneutta -projektiin 12 toimintamaistamme. Kestävä kauneutta on Tikkurilan sosiaalisen vastuun ohjelma.

Lue lisää:

- 🌐 www.tikkurilagroup.com/strategia
- 🌐 www.tikkurilagroup.com/yritysvastuu
- 🌐 www.tikkurilagroup.com/megatrendit

G4 YLEINEN PERUSSISÄLTÖ

Tässä osiossa esitetään G4-ohjeiston mukaisia yleistä perussisältöä koskevia tietoja, joita ei raportoida Tikkurila vuoden 2017 vuosikatsauksessa tai GRI-sisältöindeksissä.

ORGANISAATION TAUSTAKUVAUS

G4-10 Henkilöstön määrä työsuhteen ja työsopimuksen mukaan, alueellisesti ja sukupuolen mukaan jaoteltuna

Tikkurilan palveluksessa vuoden 2017 lopussa työskenteli 3 037 (2016: 3 033) henkilöä 14 eri maassa. Noin puolet Tikkurilan henkilöstöstä työskentelee toimitusketjussa (tuotanto, hankinta, logistiikka ja HSEQ) ja reilu kolmannes myynnissä, markkinoinnissa ja teknisessä tuessa.

Oma tuotanto vaikuttaa olennaisesti Tikkurilan henkilöstörakenteeseen ja -määrään. Alueiden väliset erot selittyvät muun muassa tuotannon automatisoinnin asteella ja oman myyntihenkilöstön määrällä. Pisimmälle tuotanto on automatisoitu Ruotsissa ja eniten myyntihenkilökuntaa on Venäjällä. Maalimarkkinoiden kausivaihtelusta johtuen henkilöstömäärä on suurimmillaan ulkomaalauskaudella kesällä ja pienimmillään talvella.

HENKILÖSTÖ SEGMENTEITTÄIN
Vuoden lopussa, %

HENKILÖSTÖ	2017	2016	2015	2014	2013
Vuoden lopussa	3 037	3 033	3 100	3 142	3 133

HENKILÖSTÖ MAANTIETEELLISEN SIJAINNIN JA SUKUPUOLEN MUKAAN	2017			2016		
	Naiset	Miehet	Yhteensä	Naiset	Miehet	Yhteensä
East	457	910	1 367	473	880	1 353
West	598	1 072	1 670	598	1 082	1 680
Yhteensä	1 055	1 982	3 037	1 071	1 962	3 033

HENKILÖSTÖRYHMIEN JAKAUMA	2017		
	Naiset	Miehet	Yhteensä
Ylemmät toimihenkilöt ja johto	191	263	454
Toimihenkilöt	639	923	1 562
Työntekijät	225	796	1 021
Yhteensä	1 055	1 982	3 037

HENKILÖSTÖN JAKAUMA TYÖSOPIMUKSEN MUKAAN	2017		
	Naiset	Miehet	Yhteensä
Vakituiset työsuhteet	950	1 874	2 824
Määräaikaiset työsuhteet	105	108	213
Yhteensä	1 055	1 982	3 037

HENKILÖSTÖN JAKAUMA TYÖAJAN MUKAAN	2017		
	Naiset	Miehet	Yhteensä
Kokoaikaiset työntekijät	1 014	1 961	2 975
Osa-aikaiset työntekijät	41	21	62
Yhteensä	1 055	1 982	3 037

G4-11 Kollektiivisesti neuvoteltujen työehtosopimusten piiriin kuuluva henkilöstö

Tikkurilan liiketapaperiaatteiden mukaisesti jokaisella työntekijällä on oikeus tasa-arvoiseen ja oikeudenmukaiseen työpaikkaan. Tikkurila noudattaa paikallisia lakeja, kussakin toimintamaassa sovellettavia työehtosopimuksia ja tekee tiivistä yhteistyötä työntekijöiden edustajien kanssa.

Vuoden 2017 lopussa Tikkurilan henkilöstöstä 52 (52) prosenttia kuului työehtosopimusten piiriin. Työehtosopimusten piiriin kuuluvan henkilöstön määrä vaihtelee maakohtaisesti paikallisten käytäntöjen mukaan.

TYÖEHTOSOPIMUSTEN PIIRIIN KUULUVA HENKILÖSTÖ SEGMENTEITTÄIN, %	2017	2016	2015
West	84,4	84,0	84,8
East	12,2	12,5	12,1

G4-15 Organisaation hyväksymät tai edistämät ulkopuolisten toimijoiden periaatteet tai aloitteet, G4-16 Jäsenyydet järjestöissä ja edunvalvontaorganisaatioissa

Tikkurila haluaa edistää maalaamisen laatua, ympäristön kannalta kestävien tuotteiden käyttöä ja tuote- ja käyttäjäturvallisuutta. Osallistumme aktiivisesti niin toimintamaidemme paikallisiin kuin EU-tason maalialan yhdistysten, yhteisöjen ja verkostojen toimintaan ja hankkeisiin.

Tikkurila-konsernin johtoryhmän luottamustoimet on lueteltu vuoden 2016 hallintonselvityksessä.

Yhdistyksiä ja verkostoja Tikkurilan neljässä suurimmassa maassa:

Suomi, Tikkurila Oyj

Euroopan väriteollisuuden keskusjärjestö CEPE
 Kemianteollisuus ry
 Väriteollisuusyhdistys ry
 Kansainvälinen kauppakamari
 Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy
 Suomalaisen Työn Liitto
 Sisäilmäyhdistys ry
 Julkisivuyhdistys ry
 Teräsrakenneyhdistys ry
 Puuteollisuusteollisuusyrittäjät ry
 Rakennustuoteteollisuus ry
 Green Building Council Finland
 Yritysvastuuverkosto FIBS
 Paikallisia maalarimestari- ja pintaurakoitsijayhdistyksiä

Kemianteollisuuden Responsible care -kestävän kehityksen ohjelma Sedex, Suppliers Ethical Data Exchange –tietojärjestelmä, jonka kautta yritykset voivat jakaa ja saada tietoja tuotantoketjujen vastuullisuutta koskien.

Puola

Puolan maalien ja sideaineiden valmistajien yhdistys
 Puolan kemianteollisuuden järjestö (PIPC)
 Dębica Business Club
 Puolan rakennusinsinöörien järjestö (PIIB)
 Dangerous Goods Safety Advisers (DGSA)
 Puolan korroosioyhdistys

Tieteen ja teknologian yhteistyöjärjestö COST, Euroopan maidenvälistä tutkimusyhteistyötä tukeva verkosto DecoChrom, usean yrityksen yhteistyöhanke, jonka tavoitteena on kehittää elektrokromisiin ratkaisuihin perustuvia sisustustuotteita

Venäjä

Laatumaaliyhdistys (QPA)
 St. Petersburg International Business Association (SPIBA)
 Puškinin ja Pavlovskin kauppakamari
 Muita kansallisia maalaus- ja rakennusalan yhdistyksiä

Ruotsi

FLF, Färg och Lacktekniska Föreningen
 SVEFF, Sveriges Färgfabrikanter Förening
 Svenskt Näringsliv
 Svensk Handel
 IKEM, Innovations- och kemiindustrier
 Svenska byggnadsvårdsföreningen
 Väst kustens Korrosionscentrum
 Logistikföreningen Plan
 Reklamombudsmannen
 Muita kansallisia maalaus- ja rakennusalan yhdistyksiä sekä yritysverkostoja

TUNNISTETUT OLENNAISET NÄKÖKOHDAT

G4-18-21 Tunnistetut olennaiset näkökohdat ja toiminnalliset ulottuvuudet

Yritysvastuun johtaminen

Yhtiömme strategia ja hallituksen vahvistamat pitkän aikavälin tavoitteet sekä asiakkaiden odotukset ja markkinatrendit ohjaavat liiketoimintaamme. Edistämme kestävästä kehityksestä ja otamme huomioon ympäristöön, talouteen ja yhteiskuntaan liittyvät näkökohdat niin päivittäisessä työssä kuin strategisessa liiketoiminnan kehittämisessä ja markkina-asemamme vahvistamisessa.

Pyrimme kaikessa toiminnassamme noudattamaan korkeita eettisiä standardeja, lainsäädäntöä, yhtiön arvoja ja liiketapaperiaatteita. Päivittäistä työtä ja toiminnan vaatimustenmukaisuutta ohjaa Suomen listayhtiön hallinnointiperiaatteet sekä liiketoiminnan keskeiset politiikat, ohjeet ja prosessit, joihin kuuluvat HSE-politiikka ja terveys-, turvallisuus- ja ympäristötyöhön liittyvät konkreettiset ohjeet ja prosessit sekä ostotoimintaa ohjaavat hankintaohjeet ja toimittajien arviointi- ja auditointiprosessit. Lisäksi toimintaa ohjaavat muut keskeiset tuotekehitykseen, toimitusketjuun, markkinointiin ja henkilöstöhallintoon liittyvät ohjeet sekä erilaiset lainsäädäntöä täydentävät toimintalinjaukset ja vaatimukset, kuten korruptionvastainen politiikka, kilpailulainsäädäntöä koskeva ohjeistus ja yksityisyydensuojaa varmistava tietosuojapolitiikka.

Yritysvastuuohjelma

Tikkurilan yritysvastuuohjelma "A Colorful Tomorrow" luo viitekehyksen Tikkurilassa tehtävään kestäväan ja vastuulliseen liiketoiminnan kehittämiseen. Vastuullisuusyhtiömme painopistealueet ovat käyttäjäkokemus, resurssit ja ihmiset. Kullekin painopistealueelle on määriteltävä osa-alueita ja toimenpiteitä, joita toteutetaan Tikkurilan eri maissa ja toiminnoissa soveltuvin osin ja jotka tukevat strategisten tavoitteiden saavuttamisessa.

Keskeisimmät yritysvastuun näkökohdat määriteltiin Tikkurila-konsernin toimintaan ja sen sidosryhmille konsernin johdolta, henkilöstöltä ja sidosryhmiltä kerätyn tiedon perusteella vuonna 2014. Olennaisuusmäärittely ohjaa Tikkurilan vastuullisuusyhtiötä ja kestäväan kehityksen hankkeita sekä toimii raportoinnin sisällönmäärittelyn perustana. Olennaisuusmäärittelyä päivitetään vuonna 2018.

Vuonna 2018 uudistamme vastuullisuusohjelmaamme ja määrittelemme yhdessä liiketoiminnan avainhenkilöiden kanssa konkreettiset kestäväan kehityksen asiakaslupaukset yhtiön päivitetyn strategian mukaisesti. Nämä lupaukset ohjaavat kestäväan kehityksen hankkeita ja tukevat liiketoiminnan kehitystä kestäväan kehityksen näkökulmasta.

Kestäväan kehityksen lupaukset ovat:

- Kehitämme tuoteominaisuudet huippuunsa niin, että ympäristövaikutus on mahdollisimman pieni.
- Parannamme ja turvaamme ilmanlaatua tuotteillamme ja palveluillamme.
- Tehostamme resurssien hyödyntämistä ja keskitymme toiminnassamme laatuun, turvallisuuteen ja kestävyys.
- Olemme vastuullinen ja aktiivinen toimija yhteisössämme.

Sertifiointit ja katselmuks

Tikkurilan tavoitteena on luoda kaikille toimipaikoilleen riippumattomien tahojen auditoidut ja sertifioimat laatu-, ympäristö- ja turvallisuusjärjestelmät. Tällä hetkellä 12 tuotantotoimipaikasta yhdellätoista on laatusertifiointi (ISO 9001), kymmenellä ympäristösertifiointi (ISO 14001) ja seitsemällä toimipaikalla terveys- ja turvallisuussertifiointi (OHSAS 18001).

Tikkurilan toimintaa ja toimintajärjestelmiä sekä niiden vaatimusten mukaisuutta arvioidaan ja seurataan erilaisin katselmuksin ja due diligence -arvioinnein. Sertifiointilaitosten ja muiden ulkoisten auditointien lisäksi konsernin HSE-toiminto asettaa tavoitteita, auditoi yrityksen toimipaikkoja, antaa suosituksia ja seuraa paikallista kehitystä terveys-, turvallisuus- ja ympäristöasioiden osalta. Auditointien tavoitteena on edistää konsernin HSE-toimintojen kehittämistä ja varmistaa toimintojen vaatimustenmukaisuus. Vuonna 2017 sisäisiä auditointeja suoritettiin Tikkurilan toimipaikoilla Venäjällä, Puolassa ja Ruotsissa. Liiketoiminnan vaatimusten mukaisuutta ja vastuullisuutta arvioidaan myös osana sisäisen tarkastuksen ja riskienhallinnan prosesseja.

Tikkurila pyrkii varmistamaan toimittaja-arviointien ja auditointien avulla, että sen liikekumppanit täyttävät asetetut laatu-, turvallisuus-, ympäristö- ja sosiaalisen vastuun vaatimukset.

Vastuut

Konsernin johtoryhmällä on kokonaisvastuu yritysvastuun toteutamisesta hallituksessa sovitun viitekehyksen mukaisesti. Kunkin liike-toimintayksikön ja toiminnon johto on vastuussa konsernitasolla ja paikallisesti määriteltujen vastuullisuusasioiden toteuttamisesta, seurannasta ja raportoinnista paikallisesti ja toimintokohtaisesti. Eri Tikkurilan maissa ja toiminnoissa tehtävän työn lisäksi konsernitasolla vastuullisen liiketoiminnan kehittämistä vastaa yritysvastuupäällikkö, joka raportoi konsernin viestintäjohtajalle. Toiminnan vaatimustenmukaisuutta ja eettisten periaatteiden toteutumista muun muassa ihmisoikeuksien, lahjonnan, ja korruption osalta valvovat lakiasioista vastaava johtaja ja sisäinen tarkastustoiminto. Myös Tikkurilan hallituksen tarkastusvaliokunta on mukana yhtiön liiketoiminnan eettisyyttä ja vaatimustenmukaisuutta koskeissa asioissa.

Konsernitasolle perustetaan lisäksi kestäväan kehityksen tiimi, jonka vastuulla on kestäväan kehityksen näkökulmasta tukea Tikkurilan liiketoimintaa, ohjata ympäristön ja terveyden kannalta turvallisten uusien tuotteiden ja palvelujen kehittämistä sekä edistää myyntiä, markkinointia ja viestintää. Tiimiin kootaan asiantuntijoita Tikkurilan suurimmilta markkinoilta ja eri toiminnoista (myynti, markkinointi, viestintä, tuotehallinta, tuoteturva, tutkimuskeskus, ostot, toimitusketju). Tiimi aloittaa toimintansa vuoden 2018 alussa.

Tikkurilan toiminnan ja yritys vastuun yhteisiä politiikkoja, johtamisjärjestelmiä, vastuualueita ja raportointia:

POLITIIKAT JA JOHTAMISJÄRJESTELMÄT	<p>Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi Tikkurilan liiketapaperiaatteet ja arvot Muut keskeiset liiketoiminnan politiikat, ohjeet ja prosessit (mm. HSE, ostot, HR) Yritysvastuuohjelma "A Colorful Tomorrow" Sisäisen tarkastuksen ja riskienhallinnan prosessit</p> <p>Suurimmalle osalle Tikkurilan tuotantotoimipaikoista on myönnetty riippumattomien tahojen auditoimat ja sertifioima laatu-, ympäristö- ja turvallisuusjärjestelmät: ISO 9001 -laatujohtamisjärjestelmä ISO 14001 -ympäristöjohtamisjärjestelmä OHSAS 18001 -työterveys- ja turvallisuusjohtamisjärjestelmä</p>
JOHTO- JA HALLINTOELIMET	Hallitus, johtoryhmä, toimitusjohtaja, CFO, maajohto, konsernitoimintojen (Offering, Operations, Sales) johtoryhmät, sisäinen tarkastus, riskienhallintatiimi, HR-johto, yhtiökokous
SEURANTA JA DUE DILIGENCE -PROSESSIT	Sisäiset ja ulkoiset auditoinnit, toimittaja-arvioinnit ja auditoinnit, henkilöstökysely, paikallisen tason asiakastyytyväisyys- ja bränditutkimukset (G4-PR5), ilmoituksetekojärjestelmä (G4-58)
RAPORTOINTI	Puolivuosittain talous- ja henkilöstötiedot talousraporteissa, vuosittain yritys vastuuarportti, kvartaaleittain sisäiset HSE-raportit

Käyttäjäkokemus

Tikkurila auttaa asiakkaitaan onnistuneeseen ja kestäväan lopputulokseen. Edistämme ympäristön kannalta kestävien ja turvallisten ratkaisujen käyttöä ja kehitämme uudenlaisia funktionaalisia tuotteita. Opastamme asiakkaitamme maalin valintaan, käyttöön ja hävitykseen liittyvissä asioissa, ja kehitämme maalien valintaa, ostamista ja myyntiä sekä niiden käyttöä helpottavia konsepteja ja palveluita. Työskentelemme yhteistyössä liikekumppaneiden, kauppiaiden ja asiakkaiden kanssa,

Käyttäjäkokemuksen osalta tavoitteenamme on konsernitasolla vahvistaa asiakastarpeiden ymmärtämistä, kasvattaa tuotevalikoimamme vesiohenteisten tuotteiden osuutta ja luoda tuotteillemme vastuullisuusluokittelua. Sen lisäksi pyrimme edistämään toiminta- maissamme jätteiden käsittelyn ja kierrätyksen käytäntöjä.

Raportoidut olennaiset näkökohdat ja toiminnalliset ulottuvuudet

G4 OLENNAISET NÄKÖKOHDAT JA RAPORTOIDUT INDIKAATTORIT	<p>Tikkurilan olennainen aihe: Kestävät ratkaisut Vesiohenteisten tuotteiden tuotanto Vesiohenteisten sisämaalien myynti, EU-maat</p> <p>Tuotevastuu: G4-PR3 Organisaation tuotteiden ja palvelujen pakollisen tuoteinformaation ja -merkintöjen tyypit sekä prosenttiosuus tärkeimmistä tuotteista ja palveluista, joita nämä vaatimukset koskevat G4-PR5 Asiakastyytyväisyystutkimusten tulokset G4-PR9 Tuotteisiin ja palveluihin liittyvän lainsäädännön ja säädösten rikkomisesta aiheutuneet sakot</p>
TOIMINNALLINEN ULOTTUVUUS	<p>Organisaation sisällä: koko Tikkurila-konserni, ensisijaisesti myynti, markkinointi ja tekninen tuki</p> <p>Vuoden 2017 loppuilla myynnissä, markkinoinnissa ja teknisessä tuessa työskenteli yhteensä 1 219 (1 227) henkilöä.</p> <p>Organisaation ulkopuolella: asiakkaat ja kauppa kaikissa toimintamaissa</p> <p>Asiakkaitamme ovat kuluttajat, rakentamisen ja remontoinnin ammattilaiset sekä teolliset asiakkaat. Tikkurilan ammattilaisasiakkaisiin kuuluvat rakennus- ja maalausurakoitsijat, suunnittelijat, rakennuttajat, isännöitsijät ja muut nk. taustavaikuttajat. Arviomme mukaan noin 50 %:ia asiakkaistamme on kuluttajia, 35 %:ia ammattilaisia ja 15 %:ia teollisia asiakkaita.</p> <p>Kauppa- ja rakennusmaaleja sekä maalaamiseen liittyviä oheistuotteita ja -palveluja myydään pääasiassa maalien tukku- tai vähittäismyynnille sekä suoraan rakennustarvikeliikkeen kautta. Lisäksi meillä on omia myymälöitä ammattilaisasiakkaille Skandinaviassa. Teollisuusmaaleja myydään joko suoraan asiakkaille tai Tikkurila Industrial Paint Service -jakeluverkoston kautta.</p>

Resurssit

Tikkurila edistää kestäväää kauneutta ja tarjoaa värikkäitä kokemuksia hyödyntäen kestävästi luonnon ja yhteiskunnan rajallisia resursseja. Laatu, kestävyys ja turvallisuus toimivat ohjaavina periaatteina niin raaka-ainevalinnoissa ja tuotekehityksessä kuin omassa toiminnassammekin.

Resurssitehokkuuden osalta tavoitteenamme on parantaa toimintamme resurssitehokkuutta vähentämällä jätteen määrää ja lisäämällä kierrätettävän ja hyötykäytettävän jätteen määrää sekä lisäksi vähentämällä energian käyttöä.

Raportoidut olennaiset näkökohdat ja toiminnalliset ulottuvuudet

G4 OLENNAISET NÄKÖKOHDAT JA RAPORTOIDUT INDIKAATTORIT	Ympäristövastuu: G4-EN1 Materiaalien käyttö painon tai määrän mukaan G4-EN3 Organisaation oma energiankulutus G4-EN8 Kokonaisvedenotto vesilähteittäin Tikkurila-indikaattori: Maalin raaka-aineena käytetty vesi (kokonaismäärä) G4-EN15 Suorat kasvihuonekaasujen päästöt (scope 1) G4-EN21 Muut merkittävät päästöt ilmaan (tuotannon VOC-päästöt) G4-EN23 Jätteiden kokonaismäärä jaoteltuna jätelajeittain ja käsittelytavan mukaisesti G4-EN30 Tuotteiden ja materiaalien kuljetuksesta aiheutuneet merkittävät ympäristövaikutukset G4-EN31 Ympäristönsuojelun kokonaiskustannukset ja investoinnit tyypeittäin
TOIMINNALLINEN ULOTTUVUUS	Organisaation sisällä: koko Tikkurila-konserni, ensisijaisesti tutkimus ja tuotekehitys sekä toimitusketju Tikkurilan tuotekehitysyksiköt sijaitsevat Suomessa, Puolassa, Venäjällä, Ruotsissa, Virossa ja Tanskassa. Vuoden 2017 lopussa tutkimuksessa ja tuotekehityksessä työskenteli 193 (191) henkilöä. Vuoden 2017 lopussa Tikkurilalla oli 12 tuotantolaitosta 9 maassa. Tikkurilan henkilöstöstä noin puolet työskentelee toimitusketjun eri osissa (tuotanto, ostot, logistiikka, HSEQ). Organisaation ulkopuolella: liikekumppanit, joihin kuuluvat mm. raaka-aine- ja pakkausmateriaalitoimittajat, alihankkijat, logistiikkapalvelujen tarjoajat ja sopimusvalmistajat. Tikkurila-konsernilla on noin 500 paikallista ja kansainvälistä raaka-aine- ja pakkausmateriaalitoimittajaa.

Ihmiset

Tikkurila on kestävä, korkealaatuisen ja turvallisen maalaamisen, pintakäsittelyn ja värien käytön edelläkävijä. Kannamme roolimme vastuullisesti ja haluamme olla haluttu työnantaja, luotettava veronmaksaja sekä aktiivinen naapuri yhteisöissä, joissa toimimme.

Ihmisten osalta tavoitteenamme on varmistaa, että toiminnassamme noudatetaan liiketapaperiaatteita, tehostetaan hankintaketjun hallinnan käytäntöjä sekä parantaa henkilöstön hyvinvointia ja osamista ja varmistaa vuoropuhelu henkilöstön keskuudessa.

Raportoidut olennaiset näkökohdat ja toiminnalliset ulottuvuudet

G4 OLENNAISET NÄKÖKOHDAT JA RAPORTOIDUT INDIKAATTORIT	Taloudellinen vastuu: G4-EC1 Taloudellisen lisäarvon syntyminen ja jakautuminen Sosiaalinen vastuu: G4-LA1 Uuden palkatun henkilöstön kokonaismäärä ja osuus sekä henkilöstön vaihtuvuus jaoteltuna ikäryhmittäin, sukupuolen mukaan ja alueittain G4-LA6 Tapaturmatyypit, tapaturmataajuus, ammattitautitaajuus, menetetyt työpäivät, poissaolot ja työhön liittyvät kuolemantapaukset jaoteltuna alueittain ja sukupuolen mukaan Tikkurilan indikaattori: Ennaltaehkäisevä turvallisuustyö: Turvallisuuskeskustelujen ja -kierrosten määrä G4-LA11 Säännöllisten suoritusarviointien ja kehityskeskustelujen piirissä olevan henkilöstön osuus G4-LA12 Hallintoelinten ja henkilöstön monimuotoisuus Yhteiskunta: G4-SO7 Kilpailuoikeudellisten säännösten rikkomiseen, kartelleihin ja määräävän markkina-aseman väärinkäyttöön liittyvät oikeustoimet G4-SO8 Merkittävien lainsäädännön ja säännösten rikkomiseen liittyvien sakkojen rahamääräinen arvo Tikkurilan olennainen aihe: Hankintaketjun hallinta Konsernitason sopimus, %:ia raaka-aine- ja pakkausmateriaaliostoista Toimittaja-auditoinnit, kpl
TOIMINNALLINEN ULOTTUVUUS	Organisaation sisällä: koko Tikkurila-konsernin henkilöstö Tikkurilalla työskentelee 3 037 (31.12.2017) henkilöä 14 eri maassa. Henkilöstömäärältään konsernin suurimmat maat ovat Venäjä, Suomi, Puola ja Ruotsi. Organisaation ulkopuolella: asiakkaat, liikekumppanit, omistajat ja sijoittajat sekä yhteiskunta kaikissa toimintamaissa

SIDOSRYHMÄVUOROVAIKUTUS

G4-24-27 Sidosryhmävuorovaikutus

Yritysvastuun näkökulmasta Tikkurilan keskeisimmät sidosryhmät ovat asiakkaat ja ostopäätöksen taustavaikuttajat, liikekumppanit, henkilöstö sekä omistajat ja sijoittajat. Sidosryhmät on määritelty niiden vaikutusten perusteella liiketoimintaamme ja tuotteisiimme nähden sekä yhtiön omien ja sidosryhmien tarpeiden ja odotusten perusteella.

Luomme lisäarvoa sidosryhmillemme toimimalla vastuullisesti ja kannattavasti, kehittämällä liiketoimintaamme ja tarjoamalla ratkaisuja pintojen suojaamiseen ja kaunistamiseen. Haluamme edistää avoimuutta ja läpinäkyvyyttä, ja kannustaa verkostoitumista sekä avointa vuoropuhelua sidosryhmiemme kanssa. Teemme aktiivista yhteistyötä sidosryhmiemme kanssa ja tavoitteenamme on lisätä tietoisuutta tuotteisiimme ja pintakäsittelyyn liittyen. Haluamme edistää maalaamisen laatua, ympäristön kannalta kestävien tuotteiden käyttöä ja tuote- ja käyttäjäturvallisuutta.

Lue lisää:

🌐 www.tikkurilagroup.com/sidosryhmat

Keskeisimmät sidosryhmät

• Asiakkaat ja ostopäätöksen taustavaikuttajat

Noin 50 %:ia asiakkaistamme on kuluttajia, 35 %:ia ammattilaisia ja 15 %:ia teollisia asiakkaita.

• Liikekumppanit

Noin 500 paikallista ja kansainvälistä raaka-aine- ja pakkausmateriaalitoimittajaa konsernissa

• Henkilöstö

Henkilöstöä 3 037 (31.12.2017) yhteensä 14 eri maassa.

• Omistajat ja sijoittajat

Osakkeenomistajien määrä noin 20 000 (31.12.2017).

LIIKETOIMINNAN EETTISYYS

G4-56 Arvot ja liiketoimintaperiaatteet

Toimimme korkeiden eettisten standardien ja lainsäädännön sekä arvojemme ja liiketapaperiaatteidemme mukaan. Markkina-alueesta riippumatta noudatamme laaja-alaisesti sosiaalisen vastuun periaatteita, niin ihmisoikeuksiin, palkkaukseen, järjestäytymisoikeuteen, syrjintään, työaikoihin ja -oloihin sekä työterveyteen ja -turvallisuuteen kuin ympäristönsuojeluun ja eettiseen liiketoimintaan liit-

tyen. Pyrimme myös varmistamaan, että liikekumppanimme toimivat samoin.

Tikkurilan toiminnan vaatimustenmukaisuutta valvovat laki-asioista vastaava johtaja ja sisäinen tarkastustoiminto. Tikkurilan hallituksen tarkastusvaliokunta on myös aktiivisesti mukana yhtiön liiketoiminnan eettisyyttä ja vaatimustenmukaisuutta koskevissa asioissa.

Me olemme luottamuksen arvoisia
Kehitämme ja tarjoamme laadukkaita brändejä, palveluita ja tuotteita, joiden turvallisuuteen, toimivuuteen ja ympäristömyötävyyteen ihmiset voivat luottaa.

Olemme innovatiivisia
Saamme aikaan muutosta markkinoilla ja tarjoamme uudenlaisia ratkaisuja asiakkaiden tarpeisiin.

Olemme ammattilaisia
Tuomme lisäarvoa asiakkaillemme, omistajillemme ja koko yhteisöllemme – joka päivä.

Arvot

Arvot ohjaavat ja tukevat toimintojamme: olemme luottamuksen arvoisia, innovatiivisia ja ammattilaisia. Näitä arvoja toteutamme sekä suurissa että pienissä arjen päätöstilanteissa.

Arvot on luotu yhdessä henkilöstön kanssa. Vuosien 2008–2009 aikana järjestettiin 10 kansainvälistä ja paikallista työpajaa, johon osallistui reilut 500 työntekijää. Työpajoissa keskusteltiin mikä on Tikkurilan tapa toimia ja minkälaisille arvoille toimintamme perustuu. Arvot on hyväksytty Tikkurilan johtoryhmässä ja hallituksessa. Arvojen mukaista toimintaa mitataan ja seurataan muun muassa henkilöstökyselyssä ja kehityskeskusteluissa.

Liiketapaperiaatteet

Liiketapaperiaatteissamme määritellään yhtiön liiketapaa koskevat perusvaatimukset eli miten menettelemme ammattimaisissa liikesuhteissa, eturistiriidoissa, yhtiön omaisuuteen, reiluun kilpailuun, ihmisoikeuksiin ja tasa-arvoon sekä terveyteen, turvallisuuteen ja ympäristöön että luottamukseen ja yksityisyyden suojaan liittyvissä asioissa.

Jokaisen Tikkurilan työntekijän ja yhtiön edustajan sekä liikekumppanin edellytetään toimivan Tikkurilan liiketapaperiaatteiden vaatimusten mukaisesti. Liiketapaperiaatteet ovat Tikkurilan hallituksen hyväksymiä ja ne esiteltiin henkilöstölle vuonna 2009 (päivitetty versio 2015). Liiketapaperiaatteet ovat saatavilla konsernin kaikkien toimintamaiden kielillä.

Liiketapaperiaatteiden käyttöönotto

2011-2013	Verkkokoulutus, esimiestyö, perehdytysprosessi, konsernin ostosopimukset ja hankintaketjun arviointi- ja auditointiprosessi Vuonna 2013 verkkokoulutuksen suoritti yli 90 % Tikkurilan työntekijöistä.
2015-2016	Kehityskeskusteluprosessi, esimiestyö, perehdytysprosessi, konsernin ostosopimukset ja hankintaketjun arviointi- ja auditointiprosessi Vuoden 2016 henkilöstökyselyn mukaan 83 % kehityskeskustelun käyneistä keskusteli esimiehensä kanssa liiketapaperiaatteista ja niiden merkityksestä päivittäisessä työssä. Henkilöstökyselyn mukaan 88 % henkilöstökyselyyn vastanneista oli käynyt esimiehensä kanssa kehityskeskustelun. Vuonna 2017 ei järjestetty henkilöstökyselyä.

Lue lisää:

- 🌐 www.tikkurilagroup.com/arvot
- 🌐 www.tikkurilagroup.com/liiketapaperiaatteet

G4-58 Toiminnan eettisyyden ja lainmukaisuuteen liittyvä neuvonanto

Tikkurilalla on käytössä internet-pohjainen ilmoituksentekojärjestelmä, jonka avulla sekä henkilöstö että muut sidosryhmät voivat raportoida anonyymisti liiketapaperiaatteiden vastaisista toimintatavoista, rikkomuksista tai muista lainvastaisista tai epäeettisistä toimintatavoista. Järjestelmän tavoitteena on varmistaa, että Tikkurilan päivittäisessä toiminnassa noudatetaan asianmukaisesti hyvää hal-

lintotapaa ja liiketapaperiaatteita. Linkki järjestelmään on saatavilla konsernin intranetissa ja yhtiön internetsivuilla. Vuoden 2017 aikana ilmoituksentekojärjestelmän kautta tuli kolme ilmoitusta, jotka tutkittiin ja käsiteltiin Tikkurilan maajohdon toimesta. Ilmoitusten perusteella ei ollut tarvetta ryhtyä jatkotoimenpiteisiin.

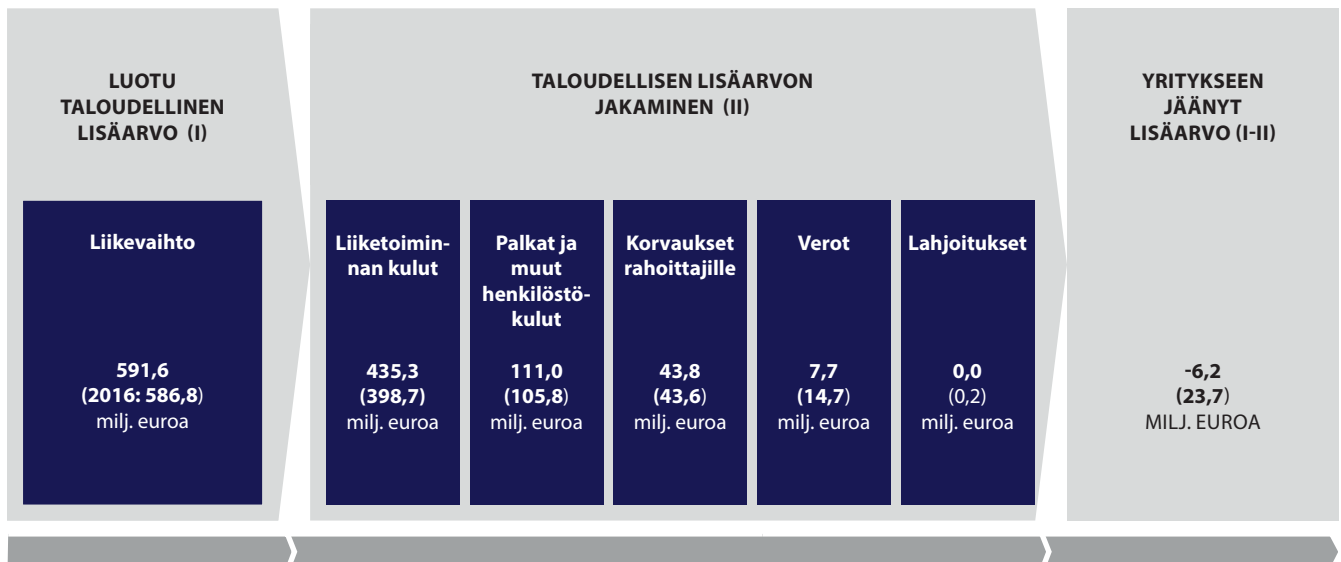
G4 ERITYINEN PERUSSISÄLTÖ

Tässä osiossa esitetään G4-ohjeiston mukaisia erityistä perussisältöä koskevia tietoja, joita ei raportoida Tikkurilan vuoden 2017 vuosikatsauksessa tai GRI-sisältöindeksissä.

TALOUDELLINEN VASTUU

G4-EC1 Suoran taloudellisen lisäarvon tuottaminen ja jakautuminen

Kehitämme jatkuvasti liiketoimintaamme, ja pyrimme kasvamaan kannattavasti ja vahvistamaan markkina-asemaamme. Luotamme toiminnassamme vahvoihin brändeihin, elinkaariajattelua tukeviin kestäviin tuotteisiin ja asiakkaillemme lisäarvoa tuoviin palveluihin ja konsepteihin. Johtavan markkina-aseman, vahvojen brändien ja laaja-alaisen pintakäsittelyosaamisen lisäksi liiketoimintamme tärkeimmät menestystekijät ovat kustannustehokas ja vastuullinen hankinta, tehokas toimitusketju, toimiva ja kattava jakeluverkosto sekä monipuoliset palvelut, myynti ja markkinointi.

YMPÄRISTÖVASTU

Tikkurilan tavoitteena on jatkuvasti pienentää oman toimintansa ja tuotteidensa aiheuttamaa ympäristövaikutusta muun muassa kehittämällä tuotteita, joilla saavutetaan mahdollisimman pitkä kestoikä ja pitkät huoltomaalausvälit. Lisäksi edistämme vesiohenteisten tuotteiden käyttöä ja valitsemme ympäristöä vähemmän kuormittavan vaihtoehdon, kun se on teknisesti ja taloudellisesti mahdollista. Omassa toiminnassa pyrimme käyttämään luonnonvaroja säästävistä, tehostamaan tuotantoprosessejamme ja tuotantolaitostemme resurssitehokkuutta vähentääksemme materiaalihukan ja jätteen määrää. Ympäristötyönsä kautta Tikkurilalla on mahdollisuus hillitä ilmastomuutosta.

Kestävät ratkaisut

Tikkurila on jo vuosikymmenien ajan tehnyt pitkäjänteistä työtä ympäristöä mahdollisimman vähän kuormittavien ja vesiohenteisten tuotteiden kehittämiseksi ja niiden käytön edistämiseksi. Seuraamme tiukentuvien ympäristö- ja turvallisuusvaatimusten ja alan lainsäädännön kehitystä. Meille ei riitä minimivaatimusten täyttyminen vaan haluamme aktiivisesti tutkia ja minimoida raaka-aineiden ja tuotteidemme terveys- ja ympäristövaikutuksia.

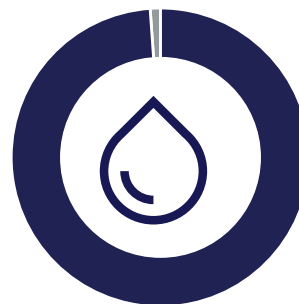
Asiakkaiden kasvanut ympäristötietoisuus ja muutokset kulutustottumuksissa sekä maalien koostumusta ja turvallisuutta koskeva muuttuva lainsäädäntö ovat vaikuttaneet siihen, että ympäristömyötäiset ja terveyden kannalta turvalliset tuotteet kiinnostavat yhä enemmän. Asiakkaamme haluavat valita tuotteita, joiden valmistuksella ja käytöllä on mahdollisimman pienet ympäristö- ja terveysvaikutukset, ja jotka ovat käyttäjille turvallisia.

Suurin osa Tikkurilan maaleista on vesiohenteisia. Tavoitteemme on kuluttajille ja ammattilaisille suunnattujen sisämaalien osalta saavuttaa vuoteen 2020 mennessä sataprosenttisesti vesiohenteinen tuotevalikoima EU-maissa. Vuonna 2017 vesiohenteisten sisämaalien osuus myynnistä EU-maissa oli 98,9 (98,7) prosenttia.

Vesiohenteinen maali on niin terveyden kuin ympäristön kannalta parempi vaihtoehto. Terveys- ja ympäristövaikutukset ovat erityisesti käyttövaiheessa pienemmät kuin liuteohenteisen maalin, koska vesiohenteisesta maalista haihtuu pääasiassa vain vettä. Vähäpäästöiset ja lähes hajuttomat vesiohenteiset maalit takaavat paremman sisäilmanlaadun ja pienemmät allergiariskit.

Tuotteidemme ympäristö- ja muut vastuullisuusvaikutukset otetaan huomioon koko elinkaaren ajalta – raaka-ainevalinnoista ja tuotteiden valmistuksesta tuotteiden käyttöön ja jätteiden käsittelyyn. Olemme määritelleet toimintamme ympäristövaikutukset ja tunnustaneet niistä merkittävimmiksi elinkaaren aikaisiksi ympäristövaikutuksiksi raaka-aineiden ja pakkausmateriaalien valmistuksen, maalituotannon aikana syntyvät päästöt ja jätteet sekä raaka-aineiden, pakkausmateriaalien ja tuotteiden kuljetuksen sekä maalaus- ja maalin kuivumisen aikana maalista haihtuvat yhdisteet (VOC-päästöt) että maalijätteen hävityksen.

VESIOHENTEISTEN SISÄTUOTTEIDEN OSUUS MYNNISTÄ, EU-MAAT

■ vesiohenteiset 98,9% ■ liuteohenteiset 1,1%

VESIOHENTEISTEN SISÄMAALIEN OSUUS MYNNISTÄ, EU-MAAT	2017	2016	2015
%	98,9	98,7	98,5

VESIOHENTEISTEN TUOTTEIDEN OSUUS TUOTANNOSTA	2017	2016	2015
%	75,0	73,8	73,5

Vesiohenteisten sisämaalien osuus on laskettu kauppa- ja rakennusmaalien myynnistä, ei sisällä teollisuustuotteita.

MATERIAALIT

G4-EN1 Materiaalien käyttö painon tai määrän mukaan

Tikkurila valmistaa maaleja ja pinnoitteita moniin eri käyttötarkoituksiin. Halutuista ominaisuuksista riippuen myös valmistuksessa käytettävien komponenttien välillä on suuria eroja. Maali koostuu tyypillisesti sideaineesta, pigmentistä, täyteaineesta, ohenteesta ja apuaineista. Tuotteiden ympäristövaikutuksiin, laatuun ja turvallisuuteen vaikuttavat suuresti Tikkurilan valitsemat raaka-aineet.

Tikkurilan merkittävimmät ostot koostuvat maalin valmistukseen tarvittavista raaka-aineista ja pakkausmateriaaleista. Tikkurila-konsernilla on noin 500 paikallista ja kansainvälistä raaka-aine- ja

pakkausmateriaalitoimittajaa. Yli 90 prosenttia Tikkurilan EU-alueella toimivien yksiköiden raaka-aineista ja pakkausmateriaaleista tulee EU-alueelta. Venäjällä reilut 60 prosenttia raaka-aineista ja pakkausmateriaaleista ostetaan paikallisilta toimittajilta.

Pakkausmateriaaliostot koostuvat pääasiallisesti maalipurkkien, etikettien, kääremuovin ja lavojen ostoista. Pakkausmateriaalien valintaan vaikuttavat laadun ja hinnan lisäksi kaupan vaatimukset, toimivuus säilytyksessä, materiaalien kierrätysmahdollisuudet, kuluttajien ostotottumukset ja käytön helppous maalaustyössä.

OSTETUT RAAKA-AINEET JA PAKKAUSMATERIAALIT SUORISTA OSTOISTA	2017	2016	2015
%			
Sideaineet	34,6	35,7	34,8
Pigmentit	27,4	23,9	23,3
Pakkausmateriaalit	17,4	18,2	17,7
Apuaineet	12,1	13,2	12,1
Liuotteet	6,1	6,4	6,8
Muut	2,3	2,6	5,3
Yhteensä	100,0	100,0	100,0

ENERGIA

G4-EN3 Organisaation oma energiankulutus

Maalituotanto on pääasiallisesti eri ainesosien sekoittamista, joten tuotanto itsessään ei kuluta paljon energiaa. Suurin osa käytetystä energiasta kuluu rakennusten lämmitykseen ja ilmanvaihtoon. Lämmityksen ja ilmanvaihdon energiankulutus on vahvasti sidoksissa säävaihteluihin.

Tikkurilan tavoitteena on toimitusketjun energiankulutuksen jatkuva vähentäminen. Toimitusketjun energiankulutuksen vähentäminen on mahdollista tuotantolaitosten ja tuotantoprosessien teknisten muutosten kautta eli esimerkiksi vaihtamalla laitteistoa vähemmän energiaa kuluttaviin sekä rakennusteknisten parannusten kautta.

POLTTOAINEEN KULUTUS	2017	2016	2015
GJ			
Polttoöljy	17 153	13 826	13 289
Maakaasu	63 270	65 353	55 375
Polttokaasu	2 918	2 873	2 642
Dieselöljy	894	825	1 886
Uusiutuvat energialähteet	24	39	33
Suoran energian kokonaiskulutus	84 259	82 917	73 225
EPÄSUORA ENERGIANKULUTUS	2017	2016	2015
GJ			
Sähkö	130 377	129 211	126 777
Lämmitys	78 300	76 324	71 259
Jäähdytys	0	0	0
Höyry	0	0	0
Epäsuoran energian kokonaiskulutus	208 677	205 535	198 036
ENERGIAN MYYNTI	2017	2016	2015
GJ			
Sähkö	9 551	9 248	9 180
Lämmitys	3 154	3 409	2 778
Jäähdytys	0	0	0
Höyry	0	0	0
Energian kokonaismyynti	12 705	12 657	11 958
KOKONAISENERGIANKULUTUS TIKKURILAN TOIMIPAIKOILLA	2017	2016	2015
GJ			
	280 230	275 797	259 303

Energiankulutus perustuu maakohtaisiin laskutustietoihin. Vuoden 2016 suoran ja epäsuoran energian kokonaiskulutusta on korjattu.

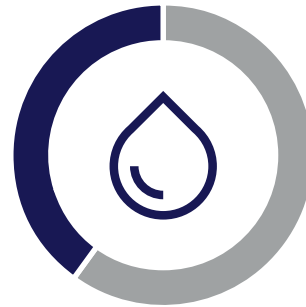
VESI

G4-EN8 Veden kokonaiskulutus lähteittäin

Tikkurilan indikaattori: Maalin raaka-aineena käytetty vesi

Tikkurila pyrkii tehokkaaseen vedenkulutukseen kaikilla toimipaikoillaan, ja veden käyttöä tarkkaillaan. Vesiohenteisten tuotteiden tuotannossa on ryhdytty toimenpiteisiin muun muassa huuhteluveden käytön vähentämiseksi. Esimerkiksi laitteiden huuhteluvettä käytetään mahdollisuuksien mukaan tuotteen valmistuksessa. Tuotannon hyvällä suunnittelulla vähennetään pesun tarvetta valmistuserien välillä. Jäähdytysvesipiirit ovat suljettuja järjestelmiä.

Ympäristöä mahdollisimman vähän kuormittavat tuotteet ovat strategiamme keskeinen elementti. Tikkurila on jo vuosikymmenien ajan panostanut vesiohenteisten tuotteiden kehittämiseen ja niiden käytön edistämiseen. Yhä useammat maalit ovat vesiohenteisia tai liuotteettomia. Vesiohenteisten tuotteiden kehittämisessä kiinnitetään huomiota tehokkaaseen vedenkäyttöön. Vuonna 2017 vesiohenteisten tuotteiden osuus tuotannosta oli 75,0 (73,8) prosenttia.

NOIN 40% VEDENKULUTUKSESTA
MAALIEN RAAKA-AINEEKSI

VEDEN KOKONAISKULUTUS LÄHTEITTÄIN	2017	2016	2015
1 000 m ³			
Pintavesi	0	0	0
Pohjavesi	8	3	39
Sadevesi	0	0	0
Jätevesi muista organisaatioista	0	0	0
Verkostovesi	151	147	146
Yhteensä	159	150	185

Vedenkulutus perustuu maakohtaisiin laskutustietoihin. Pohjavesi on laskettu paikallisiin mittauksiin perustuen.

PÄÄSTÖT

G4-EN15 Suorat kasvihuonekaasujen päästöt (Scope 1)

Maalituotteiden ja maalaamisen keskeisimmät elinkaaren aikaiset ympäristövaikutukset syntyvät raaka-aineiden ja pakkausmateriaalien valmistuksesta, tuotteen valmistuksessa käytettävästä energiasta, valmistuksen aikana syntyvistä päästöistä ja jätteistä sekä raaka-aineiden, pakkausmateriaalien ja tuotteiden kuljetuksesta, maalaustyön ja maalin kuivumisen aikana maalista haihtuvista yhdisteistä ja maalijätteen hävityksestä. Maalin yleisin valkoinen pigmentti on

titaanidioksidi, joka muodostaa noin 60 prosenttia maalin hiilijalanjäljestä.

Maalituotannossa suurimmat suorat kasvihuonepäästöt syntyvät lämmitykseen ja sisäisiin kuljetuksiin käytettyjen polttoainesten poltosta sekä liuoteohenteisten maalien tuotantoon liittyvistä suojakaasuista ja haihtuvien orgaanisten yhdisteiden poltosta.

SUORAT CO ₂ PÄÄSTÖT	2017	2016	2015
tn CO ₂	5 201	4 786	4 502

Suorat CO₂-päästöt on laskettu polttoöljyn, maakaasun, polttokaasun ja dieselöljyn kulutuksesta. Kulutustiedot perustuvat maakohtaiseen laskutukseen. Vuoden 2015 osalta suorien CO₂-päästöjen luokittelua on tarkennettu. Suorien CO₂-päästöjen laskennassa on käytetty sekä paikallisia että IPCC:n päästökertoimia.

G4-EN21 Muut merkittävät päästöt ilmaan

Liuotepäästöt ilmaan

Valmistusprosessin yhteydessä ilmaan vapautuu raaka-aineiden sisältämiä haihtuvia orgaanisia liuotteita eli ns. VOC-yhdisteitä (Volatile Organic Compound). Tuotannon VOC-päästöjä kontrolloidaan muun muassa pitämällä säiliöt ja astiat suljettuina aina kun mahdollista hyvän ilmanvaihdon takaamiseksi. Vantaan tuotantolaitoksella VOC-päästöt otetaan talteen ja poltetaan.

Liuotteiden käytöstä aiheutuvia VOC-päästöjä rajoitetaan muun muassa lainsäädännöllä. EU:n alueella on voimassa olevat

VOC-direktiivit määrittelevät tuotannon VOC-päästöjen enimmäismäärän ja maalien sisältämien haihtuvien yhdisteiden sallitun enimmäismäärän. Direktiivien tarkoituksena on ehkäistä tai vähentää suoraan ja epäsuoraa haihtuvien orgaanisten yhdisteiden (VOC) päästövaikutusta ympäristöön ja ihmisiin.

Tuotteidemme VOC-päästöjen vähentämisessä pääpaino on vuosien mittaan ollut liuoteohenteisten tuotteiden korvaamisessa vesiohenteisilla. Vuonna 2017 vesiohenteisten tuotteiden osuus tuotannosta oli 75,0 (73,8) prosenttia.

TUOTANNON VOC-PÄÄSTÖT	2017	2016	2015
tn	112	116	113

JÄTTEET

G4-EN23 Jätteiden kokonaismäärä jaoteltuna jätelajeittain ja käsittelytavan mukaisesti

Nykyaikaisen maalituotannon ympäristövaikutukset ovat suhteellisen pieniä: haitalliset päästöt ja jätteen syntyminen minimoidaan kehittyneellä tuotantotekniikalla ja tehokkailla prosesseilla sekä kierrättämällä. Käyttämällä raaka-aineita tehokkaasti pystymme minimoimaan tuottamamme jätteen määrää. Maalituotannossa raaka-ainehukkaa syntyy muun muassa tuotanto- ja täyttökoneiden pesuista, raaka-ainepakkauksiin jäävistä jäämistä, epäkuranteista ja vanhentuneista raaka-aineista ja tuotteista sekä poistoilman mukana käsittelyyn menevästä tai muuten poistuvasta raaka-ainepölystä ja liuotinhöyryistä.

Tikkurilan tavoitteena on resurssien tehokkaampi hyödyntäminen ja kaatopaikkajätteen minimointi. Maalin valmistuksessa syntyvä jäte pyritään hyödyntämään prosesseissamme aina kun se on mahdollista tuotteiden tiukat laatuvaatimukset huomioon ottaen. Se kiinteä ja nestemäinen jäte, jota ei kyetä hyödyntämään ja kierrättämään prosesseissamme tai muuten, toimitetaan asianmukaisesti hävitettäväksi.

VAARALLINEN JÄTE	2017	2016	2015
tn			
Uudelleenkäyttö	0	0	7
Kierrätys	1 257	672	749
Kompostointi	0	0	0
Hyödyntäminen energiana	1 567	1 119	1 161
Hävittäminen polttamalla	10	13	51
Kaatopaikka	243	569	1 043
Muu	381	455	451
Yhteensä	3 458	2 829	3 463

JÄTE	2017	2016	2015
tn			
Uudelleenkäyttö	639	549	445
Kierrätys	2 021	1 911	1 914
Kompostointi	26	16	15
Hyödyntäminen energiana	431	379	391
Hävittäminen polttamalla	9	38	40
Kaatopaikka	330	243	177
Muu	327	244	234
Yhteensä	3 784	3 380	3 215

Vuoden 2016 jätteiden määrä on tarkentunut.

KULJETUKSET

G4-EN30 Tuotteiden ja materiaalien kuljetuksesta aiheutuneet merkittävät ympäristövaikutukset

Tikkurilan tuotteet jaetaan tuotantolaitoksilta joko varastoon edelleen toimitettaviksi tai suoraan kauppoihin ja asiakkaille. Tikkurilalla on 26 jakelukeskusta 14 maassa. Kuljetusten resurssitarve ja varastomäärät optimoidaan yhteistyössä koko toimitusketjun kanssa, millä varmistetaan että asiakkaamme saavat tuotteet ajallaan, turvallisesti ja ekotehokkaasti.

Tuotteidemme elinkaaren aikaiseen ympäristölle aiheutuvaan kuormitukseen vaikuttaa raaka-aineiden ja pakkausmateriaalien kuljetus Tikkurilan toimipaikoille sekä valmiiden tuotteiden kuljetus jälleenyntipisteisiin ja asiakkaille. Tikkurilan tavoitteena on pienentää oman toimintansa ympäristövaikutuksia, joten huomioimme vastuullisuusasiat myös kuljetuksissa. Tuotteiden jakelu pyritään toteuttamaan ympäristöä mahdollisimman vähän kuormittavalla logistii-

kalla. Kuljetusten keskittäminen vähentää kustannuksia ja päästöjä sekä parantaa kuljetusten turvallisuutta ja tehokkuutta. Kiinnitämme huomiota myös kuljetusten ja reittien optimointiin sekä autojen lastaukseen. Logistiikkakumppanien valinnassa määrittäviä tekijöitä ovat muun muassa kuljetusyhtiön valmiudet ympäristöystävällisempiin vaihtoehtoihin ja turvallisuus.

Yli 90 prosenttia Tikkurilan EU-alueella toimivien yksiköiden raaka-aineista ja pakkausmateriaaleista tulee EU-alueelta. Venäjällä reilut 60 prosenttia raaka-aineista ja pakkausmateriaaleista ostetaan paikallisilta toimittajilta. Euroopassa raaka-ainekuljetukset hoidetaan pääasiallisesti maanteitse ja meriteitse, kun taas Venäjällä maantiekuljetusten lisäksi suositaan rautatiekuljetuksia.

YLEISET

G4-EN31 Ympäristönsuojelun kokonaiskustannukset ja investoinnit tyypeittäin

Vuonna 2017 toimipaikkojen raportoimat ympäristöinvestoinnit liittyivät pääasiallisesti jätteiden ja jätevesien käsittelyn tehostamiseen ja ympäristöturvallisuuteen. Lisäksi investoitiin raaka-aineiden varastoinnin parannuksiin ja rakennusteknisiin kehityshankkeisiin muun muassa valaistukseen liittyen. Ympäristönsuojelun kokonaiskustan-

nuksiin sisältyvät muun muassa jätteiden käsittely, jäteveden käsittely ja analysointi sekä sertifiointikustannukset.

YMPÄRISTÖNSUOJELUN INVESTOINNIT	2017	2016	2015
MEUR	0,4	0,3	0,7
YMPÄRISTÖNSUOJELUN KOKONAISKUSTANNUKSET	2017	2016	2015
MEUR	1,9	1,6	1,7

Vuoden 2015 ympäristönsuojelun kokonaiskustannusten lukua on tarkennettu.

SOSIAALINEN VASTUU

Yhtiön sosiaalinen vastuu huomioidaan läpi koko liiketoiminnan: raaka-aineiden valinnasta ja hankintaketjun hallinnasta, tuotantoon, tuotteiden käyttöön ja hävittämiseen sekä yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa.

Toimimme korkeiden eettisten arvojen, lainsäädännön ja liiketapaperiaatteidemme mukaan. Markkina-alueesta riippumatta noudatamme laaja-alaisesti sosiaalisen vastuun periaatteita, niin ihmisoi-keuksiin, palkkaukseen, järjestäytymisoikeuteen, syrjintään, työaikoihin ja -oloihin sekä työterveyteen ja -turvallisuuteen kuin ympäristönsuojeluun ja eettiseen liiketoimintaan liittyen. Pyrimme myös varmistamaan, että liikekumppanimme toimivat samoin.

Olemme määritelleet toimintamme sosiaaliset vaikutukset ja tunnistaneet niistä merkittävimmiksi sosiaaliset kysymykset hankintaketjussa sekä oman henkilöstön työturvallisuuden ja -tyytyväisyyden sekä muut sosiaaliset kysymykset omassa toiminnassa.

Oma henkilöstö on Tikkurilan tärkein voimavara – tyytyväinen, hyvinvoiva ja motivoitunut työntekijä haluaa kehittyä työssään ja osallistuu aktiivisesti yhtiön strategia-, brändi- ja myyntityöhön. Tikkurila panostaa suorituksen ja osaamisen johtamiseen, henkilöstön kehittämiseen ja esimiestyöhön sekä pitää huolta henkilöstönsä työhyvinvoinnista ja -turvallisuudesta.

HENKILÖSTÖ JA TYÖOLOSUHTEET TYÖLLISTÄMINEN

G4-LA1 Uuden palkatun henkilöstön kokonaismäärä ja osuus sekä henkilöstön vaihtuvuus jaoteltuna ikäryhmittäin, sukupuolen mukaan ja alueittain

Tikkurilan palveluksessa vuoden 2017 lopussa työskenteli 3 037 (3 033) henkilöä 14 eri maassa. Konsernin palvelukseen tuli vuoden 2017 aikana 299 uutta työntekijää ja palveluksesta lähti 346 henkilöä.

Vuonna 2017 toteutettuja organisaatiomuutoksia kuvataan tilinpäätöksen hallituksen toimintakertomuksessa.

Uuden palkatun henkilöstön kokonaismäärä ja osuus alueittain, sukupuolen mukaan ja ikäryhmittäin

UUDEN PALKATUN HENKILÖSTÖN KOKONAISMÄÄRÄ	2017	Tulovaihtuvuus
East	203	14,9
West	96	5,7
Yhteensä	299	9,8
Naiset	80	7,6
Miehet	219	11,0
Yhteensä	299	9,8
<31 vuotta	146	23,3
31–50 vuotta	141	8,1
>50 vuotta	12	1,8
Yhteensä	299	9,8

Uuden palkatun henkilöstön määrä on laskettu aktiivisesta kokonaishenkilöstömäärästä 31.12.2017. Palkatun henkilöstön osuuden laskenta: (palkatun henkilöstön määrä / kokonaishenkilöstömäärä kategoriottain) * 100. Kausityöntekijät eivät sisälly lukuihin.

Palveluksesta lähteneiden kokonaismäärä ja osuus alueittain, sukupuolen mukaan ja ikäryhmittäin

PALVELUKSESTA LÄHTENEET JA HENKILÖSTÖN VAIHTUVUUS	2017	Lähtövaihtuvuus
East	208	15,2
West	138	8,3
Yhteensä	346	11,4
Naiset	118	11,2
Miehet	228	11,5
Yhteensä	346	11,4
<31 vuotta	95	15,2
31–50 vuotta	178	10,3
>50 vuotta	73	10,8
Yhteensä	346	11,4

Palveluksesta lähteneen henkilöstön määrä on laskettu aktiivisesta kokonaishenkilöstömäärästä 31.12.2017. Henkilöstön vaihtuvuuden laskenta: (lähteneen henkilöstön määrä / kokonaishenkilöstömäärä kategoriottain) * 100. Kausityöntekijät eivät sisälly lukuihin.

TYÖTERVEYS JA -TURVALLISUUS

G4-LA6 Tapaturmatyypit, tapaturmataajuus, ammattitaitaajuus, menetetyt työpäivät, poissaolot ja työhön liittyvät kuolemantapaukset jaoteltuna alueittain ja sukupuolen mukaan

Turvallisuustyö Tikkurilassa keskittyy ennen kaikkea ennaltaehkäisevään toimintaan, kuten riskienarvioiteihin, turvallisuuskoulutuksiin, -keskusteluihin ja -kierroksiin, vaaratilanteista ilmoittamiseen ja viestintään sekä sisäisiin ja ulkoisiin arvioiteihin. Haluamme taata jokaiselle tikkurilalaiselle turvallisen työpaikan. Ennaltaehkäisevällä turvallisuustyöllä on suoria vaikutuksia yhtiön kustannustehokkuuteen ja sen avulla tehostetaan työtä ja minimoidaan sairaspöissaoloja.

Tikkurilassa seurataan toiminnan turvallisuutta LTA1-tapaturmataajuus-mittarilla, joka ilmaisee vähintään yhden päivän poissaoloon johtaneiden tapaturmien lukumäärän miljoonaa työtuntia kohti. Ennaltaehkäisevän turvallisuustyön ja raportointikäytäntöjen

kehittymisen ansiosta, Tikkurilan tapaturmataajuus (LTA) laski lähes yhden yksikön verran ja oli 2,0 (2,7).

Turvallisuus-, ympäristö-, ja työterveysasioissa edistymistä arvioidaan konsernin HSE-toiminnon suorittamissa sisäisissä auditoinneissa ja toimipaikkojen itsearviointien perusteella. Henkilöstön turvallista käyttäytymistä arvioidaan normaalien työtehtävien lisäksi säännöllisissä kehityskeskusteluissa, havainnointikierroksilla sekä esimiesten ja muiden kanssa käytävissä turvallisuuskeskusteluissa. Vuonna 2017 konsernissa tehtiin 6 059 (6 664) turvallisuuskeskustelua ja -kierrosta.

TYÖTAPATURMAT (LTA)	2017	2016	2015
Miljoonaa työtuntia kohti	2,0	2,7	1,9
Kuolemantapaukset	-	-	-

TIKKURILAN INDIKAATTORI	2017	2016	2015
Ennaltaehkäisevä turvallisuustyö: Turvallisuuskeskustelujen ja -kierrosten määrä	6 059	6 701	5 927

Tikkurilassa seurataan toiminnan turvallisuutta LTA1-tapaturmataajuusmittarilla, joka ilmaisee vähintään yhden päivän poissaoloon johtaneiden tapaturmien lukumäärän miljoonaa työtuntia kohti. Tapaturmat, turvallisuuskeskustelut ja -kierrokset kerätään Tikkurila-konsernin HSE Monitor -raportointijärjestelmään. Henkilöstön työtuntimäärä perustuu osittain arvioon.

KOULUTUS

G4-LA11 Säännöllisten suoritusarviointien ja kehityskeskustelujen piirissä olevan henkilöstön osuus

Tikkurilassa käydään vuosittain henkilökohtaisia tavoite- ja kehityskeskusteluita työntekijän ja hänen esimiehensä kesken. Vuoden 2017 aikana Tikkurilassa otettiin käyttöön uusi konserninlaajuinen suorituksen johtamisen toimintamalli, jonka piirissä ovat toimihenkilöt ja ylemmät toimihenkilöt kaikissa toimintamaissa. Malli linkittää henkilökohtaisen tavoitteiden asettamisen, suorituksen arvioinnin ja osaamisen kehittämisen yhdeksi kokonaisuudeksi.

Uusi toimintamalli tehostaa johtamista ja tukee yhtiön strategisten tavoitteiden saavuttamista. Lisäksi se yhtenäistää esimiestyön

käytäntöjä eri toimintamaissa ja tukee tätä kautta Tikkurilan vuonna 2017 uudistettua organisaatorakennetta ja johtamismallia.

Kehityskeskustelujen määrää ja laatua mitataan henkilöstökyselyn avulla. Vuonna 2017 henkilöstökyselyä ei järjestetty. Vuoden 2016 henkilöstökyselyyn vastasi 82 (85) prosenttia tikkurilalaisista. Henkilöstökyselyyn vastanneista 88,0 (2014: 87,1) prosenttia oli käynyt esimiehensä kanssa kehityskeskustelun ja 75,0 (72,7) prosenttia piti keskustelua hyödyllisenä tai joksikin hyödyllisenä. Tikkurila uudistaa vuoden 2018 aikana henkilöstökyselyprosessiaan.

MONIMUOTOISUUS

G4-LA12 Hallintoelinten ja henkilöstön monimuotoisuus

Tikkurilassa noudatetaan tasavertaisuuden periaatetta riippumatta henkilön sukupuolesta, rodusta, etnisestä tai kansallisesta alkuperästä, iästä, uskonnosta, poliittisesta mielipiteestä tai yhteiskunnallisesta asemasta. Mittaamme henkilöstön näkemystä tasa-arvoisuu-

den toteutumisesta henkilöstökyselyn avulla. Vuonna 2017 henkilöstökyselyä ei järjestetty. Vuoden 2016 henkilöstökyselyyn vastanneista 91,0 (2014: 89,3) prosenttia koki, että työntekijöitä kohdellaan tasa-arvoisesti tai jokseenkin tasa-arvoisesti yrityksessämme.

HALLITUS	2017		2016		2015	
	Naiset, %	Miehet, %	Naiset, %	Miehet, %	Naiset, %	Miehet, %
<31 vuotta	-	-	-	-	-	-
31–50 vuotta	-	-	16,7	-	16,7	-
>50 vuotta	50,0	50,0	33,3	50,0	33,3	50,0

Hallituksen monimuotoisuusperiaatteiden toteutuminen vuonna 2017

Tikkurilan hallitukselle määriteltiin vuoden 2016 aikana monimuotoisuutta koskevat periaatteet. Hallituksen kokoonpanoa suunniteltaessa yhtiön nimitystoimikunta arvioi hallituksen kokoonpanoa yhtiön nykyisen ja tulevan liiketoiminnan tarpeiden näkökulmasta sekä ottaa huomioon hallituksen monimuotoisuuden.

Hallituksen monimuotoisuutta tarkastellaan eri näkökulmista. Tikkurilan tavoitteena on, että hallituksessa on edustettuna monimuotoisesti eri toimiala- ja markkinaosaaminen, eri ammatti- ja koulutustaustat, monipuolinen ikäjakauma ja molemmat sukupuolet.

Sukupuolijakauman osalta tavoitteena on, että kumpaakin sukupuolta on edustettuna vähintään kaksi jäsentä.

Tikkurilan hallituksen nykyinen kokoonpano täyttää monimuotoisuusperiaatteissa määritellyt osaamisalueet, kokemustaustan ja sukupuolijakauman. Hallituksen jäsenillä on laaja-alaista osaamista Tikkurilan toimialalta ja relevanteilta markkinoilta sekä heillä on monipuolista kokemusta muun muassa talous- ja rahoitusosalta sekä kaupan alalta. Vuonna 2017 hallituksen kuudesta jäsenestä kolme oli naisia ja kolme miehiä.

JOHTORYHMÄ	2017		2016		2015	
	Naiset, %	Miehet, %	Naiset, %	Miehet, %	Naiset, %	Miehet, %
<31 vuotta	-	-	-	-	-	-
31–50 vuotta	40,0	60,0	-	60,0	-	60,0
>50 vuotta	-	-	-	40,0	-	40,0

HENKILÖSTÖN IKÄ- JA SUKUPUOLIJAKAUMA	2017	2016	2015
	%	%	%
Naiset	34,7	35,3	35,2
Miehet	65,3	64,7	64,8
<31 vuotta	20,6	21,0	21,6
31–50 vuotta	57,1	56,6	56,1
>50 vuotta	22,2	22,4	22,3
Henkilöstön keski-ikä	41,4	40,8	40,8

TUOTEVASTUU TUOTE- JA PALVELUTIEDOT

G4-PR3 Organisaation tuotteiden ja palvelujen pakollisen tuoteinformaation ja -merkintöjen tyypit sekä prosenttiosuus tärkeimmistä tuotteista ja palveluista, joita nämä vaatimukset koskevat

Tuotteiden turvallisuus ja laatu ovat toimintamme kulmakiviä. Tikkurilan asiakkaat saavat laajalti tietoa konsernin maaleista, niiden turvallisuudesta ja laadukkaan ja kestäväen lopputuloksen mahdollistavasta käytöstä sekä terveydellisistä vaikutuksista käyttöturvallisuustiedoista, tuoteselosteista, etiketeistä ja erilaisista maalaukseen liittyvistä ohjeista ja oppaista sekä asiakaspalvelumme kautta.

Tutkimme ja selvitämme systemaattisesti tuotteissamme käytettävien raaka-aineiden terveys- ja ympäristövaikutuksia. Opastamme niin omaa henkilöstöä kuin asiakkaitamme ja kumppaneitamme tuotteidemme turvalliseen ja kestäväen käyttöön. Tuoteturvallisuuteen erikoistuneet henkilöt laskevat raaka-ainetietojen ja maalin kaavan perusteella tuotteen ympäristöön ja terveyteen vaikuttavat vaaraominaisuudet ohjeiden mukaisessa käytössä. Nämä ilmoitetaan kunkin tuotteen käyttöturvallisuustiedotteessa ja etiketin varoitussosassa. Käyttöturvallisuustiedote, tuoteseloste ja tuo-

te-etiketti sisältävät kuvauksen tuotteesta ja kertovat sen valmistajan, antavat tietoa tuotteen koostumuksesta ja terveys- ja ympäristövaikutuksista sekä opastavat tuotteen turvalliseen ja kestäväen käsittelyyn, varastointiin, kuljetukseen ja hävittämiseen. Etiketeistä ilmenee lisäksi tuotteen saamat ympäristömerkit ja muut maalituotteisiin liittyvät luokitukset.

Kemian ala on tiukasti säädeltyä liiketoimintaa. Yhä tiukemmat ympäristö- ja turvallisuusvaatimukset sekä muuttuva lainsäädäntö asettavat jatkuvasti uusia vaatimuksia tuotteillemme ja lisäävät entisestään Tikkurilan vastuuta viestiä tuotteiden terveys-, ympäristö- ja turvallisuusvaikutuksista. Seuraamme tiukentuvien ympäristö- ja turvallisuusvaatimusten ja alan lainsäädännön kehittymistä sekä osallistumme aktiivisesti niin paikallisten kuin EU-tason maalialan järjestöjen toimintaan.

G4-PR5 Asiakastytyväisyystutkimusten tulokset

Tikkurila seuraa systemaattisesti asiakkaidensa tyytyväisyyttä. Se on olennainen osa asiakasymmärrystä sekä tuotteidemme ja toimintamme parantamista ja uudistamista. Mittaamme asiakasryhmien tyytyväisyyttä bränditasolla ja maakohtaisesti kuluttajilta, ammattilaisilta, teollisilta asiakkailta ja jakeluketjulta saamamme palautteen perusteella. Lisäksi tutkimme muun muassa yksittäisiä tuotteita ja niiden ominaisuuksia sekä toteutamme kampanjakohtaisia tutkimuksia pääasiallisesti sosiaalisessa mediassa. Haluamme ymmärtää asiakkaidemme tarpeita ja markkinatrendejä, jotta pystymme tarjoamaan oikeanlaisia, korkealuokkaisia tuotteita ja palveluita asiakasryhmillemme.

Asiakastytyväisyyden lisäksi analysoimme monista kanavista eri sidosryhmiltä saamaamme palautetta, ja kehitämme sen perusteella toimintaamme ja tuotteitamme. Tikkurila saa palautetta sidosryhmiltään muun muassa asiakaspalvelun, palautekanavien, internet-sivujen, sosiaalisen median ja myyntihenkilöstön kautta. Vuonna 2017 toteutimme asiakastytyväisyys- ja bränditutkimuksia suurimmista toiminta-alueistamme Baltian maissa, Puolassa, Ruotsissa, Suo-

nessa ja Venäjällä. Vuonna 2018 Tikkurilan tavoitteena on tehdä globaali asiakastytyväisyys- ja bränditutkimus keskeisillä markkinoilla. Tutkimme brändien tunnettuutta, asiakastytyväisyyttä, ostokäyttäytymistä sekä suosittelevia kuluttajien, jakelukanavien, maalaus- ja remonttiliikkeiden, urakoitsijoiden ja rakennusyhtiöiden sekä suunnittelijoiden, arkkitehtien ja teollisten asiakkaidemme keskuudessa.

Vuoden 2017 tutkimusten perusteella voimme todeta, että Tikkurilan maalibrändit ovat tunnettuja ja arvostettuja markkina-alueillaan. Asiakkaillamme on vahva luottamus yritykseen ja sen tuotteisiin. Eri brändit ovat markkinoidensa tunnetuimpia Suomessa, Ruotsissa, Venäjällä, Virossa Latviassa. B2B-asiakkaillemme tehdyssä NPS (Net Promoter Score) -tutkimuksessa saimme erittäin hyvät tulokset kaikissa kolmessa tutkimusmaassa, Suomessa, Ruotsissa ja Puolassa. Erityisesti asiakaspalvelumme ja tuotteidemme laatu saivat positiivista palautetta. Jatkossa tarkoituksemme on seurata NPS-indeksin kehitystä kaikilla avainmarkkinoillamme.

HANKINTAKETJUN HALLINTA

Hankintaketjussa merkittävimmät vaikutukset niin Tikkurilan liiketoimintaan, sen menestymiseen ja kannattavuuteen kuin sosiaalisen ja ympäristövastuun toteutumiseen on raaka-aine- ja pakkausmateriaalien valmistuksella ja kumppanivalinnoilla sekä toimivalla ja luottamuksellisella yhteistyöllä kumppanien kanssa.

Asetamme korkeat vaatimukset toimittajayhteistyölle ja ostamiimme raaka-aineisiin, tavaroihin ja palveluihin. Pyrimme varmistamaan, että liikekumppanimme toimivat vastuullisesti, liiketapaperiaatteidemme mukaisesti ja täyttävät asettamamme laatu-, turvallisuus-, ympäristö- ja sosiaalisen vastuun vaatimukset. Lisäksi pyrimme tunnistamaan, hallitsemaan ja minimoimaan hankintaketjun ympäristö- ja sosiaalisia vaikutuksia.

Tikkurila-konsernilla on noin 500 paikallista ja kansainvälistä raaka-aine- ja pakkausmateriaalitoimittajaa. Yli 90 prosenttia Tikkurilan EU-alueella toimivien yksiköiden raaka-aineista ja pakkausmateriaaleista tulee EU-alueelta. Venäjällä reilut 60 prosenttia raaka-aineista ja pakkausmateriaaleista ostetaan paikallisilta toimittajilta.

Teemme yhteistyötä vain toimittajayhteistyötä koskevien

periaatteidemme mukaan hyväksytyjen toimittajien kanssa ja sovimme merkittävämpien toimittajien kanssa konsernitason sopimuksen. Vuoden 2017 loppuun mennessä, 43 (39) prosenttia Tikkurilan raaka-aine- ja pakkausmateriaaliostoista on katettu konsernitason sopimuksella. Arvoihimme, liiketapaperiaatteisiimme ja vastuullisuusohjelmaamme pohjautuvat toimittajayhteistyötä koskevat periaatteet määrittelevät vaatimuksemme laatuun, turvallisuuteen ja ympäristöön sekä sosiaaliseen vastuuseen liittyen. Lisäksi niissä käsitellään hankintaa koskevia asioita toimittajien valinnasta ja arvioinnista aina yhteistyön jatkuvaan parantamiseen.

Tikkurila seuraa ja arvioi toimittajayhteistyötä säännöllisesti toimittajien arviointi- ja auditointiprosessien kautta. Vuosien 2013–2017 aikana olemme auditoineet 35 toimittajaa. Auditoinneissa ja arvioinneissa käydään läpi muun muassa toimittajan tilaus-, toimitus- ja tuotantoprosessia, laaduntarkkailun toimenpiteitä, ympäristö- ja turvallisuusasioita sekä toimittajan sosiaalisen vastuun ja eettisen liiketoiminnan, kuten ihmisoikeuksiin ja lahjonnan ja korruption torjuntaan liittyviä käytäntöjä.

	2017	2016	2015
Konsernitason sopimus, %:ia raaka-aine- ja pakkausmateriaaliostoista	43	39	35
Toimittaja-auditoinnit, kpl	2	4	12

GRI-SISÄLTÖVERTAILU

YLEINEN PERUSSISÄLTÖ

		SIJAINTI	KOMMENTIT	POIKKEAMAT
STRATEGIA JA ANALYYSI				
G4-1	Toimitusjohtajan katsaus		Tilinpäätöstiedote, vt. toimitusjohtajan kommentti FS8 Strategia	
ORGANISAATION TAUSTAKUVAUS				
G4-3	Raportoivan organisaation nimi		Tikkurila Oyj	
G4-4	Tärkeimmät brändit sekä tuotteet ja palvelut	FS5 Tikkurila lyhyesti		
G4-5	Organisaation pääkonttorin sijainti		Kuninkaalantie 1, 01300 Vantaa	
G4-6	Toimintamaiden lukumäärä ja maat, joissa organisaatio toimii	FS5 Tikkurila lyhyesti		
G4-7	Organisaation omistusrakenne ja yhtiömuoto	FS102 Osakkeet ja osakkeenomistajat CR2		
G4-8	Markkina-alueet	FS5 Tikkurila lyhyesti		
G4-9	Raportoivan organisaation koko	FS5 Tikkurila lyhyesti CR2		
G4-10	Henkilöstön määrä työsuhteen ja työsopimuksen mukaan, alueellisesti ja sukupuolen mukaan jaoteltuna	CR7		Henkilöstön määrä on laskettu aktiivisesta kokonaishenkilöstömäärästä 31.12.2017.
G4-11	Kollektiivisesti neuvoteltujen työehtosopimusten piiriin kuuluva henkilöstö	CR8		
G4-12	Organisaation toimitusketju	www.tikkurilagroup.com/ toimitusketju		
G4-13	Merkittävät muutokset organisaation koossa, rakenteessa, omistusrakenteessa tai toimitusketjussa raportointijaksolla	FS12 Hallituksen toimintakertomus FS87 Konsernirakenteen muutokset FS102 Osakkeet ja osakkeenomistajat		
G4-14	Varovaisuuden periaatteen soveltaminen	FS12 Hallituksen toimintakertomus		
G4-15	Organisaation hyväksymät tai edistämät ulkopuolisten toimijoiden periaatteet tai aloitteet	CR8		
G4-16	Jäsenyydet järjestöissä ja edunvalvontaorganisaatioissa	CR8		
TUNNISTETUT OLENNAISET NÄKÖKOHDAT JA LASKENTARAJAT				
G4-17	Konsernin laskentaraja	CR31 Raportointiperiaatteet FS86 Konsernin omistamat osakkeet ja osuudet		
G4-18	Raportin sisällönmäärittely	CR9-10		
G4-19	Olennaiset näkökohdat	CR9-11		
G4-20	Olennaisia näkökohtia koskevat toiminnalliset ulottuvuudet organisaation sisällä	CR10-11		
G4-21	Olennaisia näkökohtia koskevat toiminnalliset ulottuvuudet organisaation ulkopuolella	CR10-11		
G4-22	Muutokset aiemmin raportoiduissa tiedoissa		Muutokset raportoitu muutettujen tietojen yhteydessä.	
G4-23	Merkittävät muutokset raportin toiminnalliset ulottuvuudet ja näkökohtien laskentarojoissa		Ei merkittäviä muutoksia	

SIDOSRYHMÄVUOROVAIKUTUS

G4-24	Luettelo organisaation sidosryhmistä	CR12	www.tikkurilagroup.com/sidosryhmat
G4-25	Sidosryhmien määrittely- ja valintaperusteet	CR12	www.tikkurilagroup.com/sidosryhmat
G4-26	Sidosryhmätoiminnan periaatteet		www.tikkurilagroup.com/sidosryhmat
G4-27	Sidosryhmien esille nostamat tärkeimmät asiat ja huolenaiheet		www.tikkurilagroup.com/sidosryhmat

RAPORTIN KUVAUS

G4-28	Raportointijakso	CR31 Raportointiperiaatteet	1.1–31.12.2017
G4-29	Edellisen raportin päiväys		Tikkurila yritysvastuuraportti 2016 julkaistiin 2.3.2017.
G4-30	Raportin julkaisutiheys	CR31 Raportointiperiaatteet	Vuosittain
G4-31	Yhteystiedot josta voi tilata raportin ja kysyä siihen liittyviä lisätietoja	CR33	
G4-32	GRI-sisältövertailu	CR27-30	
G4-33	Lähestymistapa ulkoiseen varmennukseen	CR31 Raportointiperiaatteet CR32 Varmennusraportti	

HALLINTO

G4-34	Hallintorakenne ja valiokunnat	FS109 Hallintoelimet	
-------	--------------------------------	----------------------	--

LIKETOIMINNAN EETTISYYS

G4-56	Arvot ja liiketoimintaperiaatteet	CR12-13	
G4-58	Toiminnan eettisyyteen ja lainmukaisuuteen liittyvä neuvonanto	CR13	
	Generic G4 DMA: Käyttäjäkokemus	CR10	
	Generic G4 DMA: Resurssit	CR11	
	Generic G4 DMA: Ihmiset	CR11	

ERITYINEN PERUSSISÄLTÖ

	SIJAINTI	KOMMENTIT	POIKKEAMAT
KATEGORIA: TALOUDELLINEN VASTUU			
OLENNAINEN NÄKÖKULMA: TALOUDELLISET TULOKSET			
G4-EC1	Taloudellisen lisäarvon syntyminen ja jakautuminen	CR14	Tietojen maantieteellisen jaottelun esittämistä ei nähdä olennaisena.
KATEGORIA: YMPÄRISTÖVASTUU			
OLENNAINEN NÄKÖKULMA: MATERIAALIT			
G4-EN1	Materiaalien käyttö painon tai määrän mukaan	CR16	Ostetut raaka-aineet ja pakkausmateriaalit. Tikkurila ei raportoi raaka-ainetietoja painon mukaan kilpailullisista syistä.
OLENNAINEN NÄKÖKULMA: ENERGIA			
G4-EN3	Organisaation oma energiankulutus	CR17	
OLENNAINEN NÄKÖKULMA: VESI			
G4-EN8	Kokonaisvedenotto vesilähteittäin	CR18	
Tikkurila-indikaattori	Maalin raaka-aineena käytetty vesi (%-osuus kokonaisvedenkulutuksesta)	CR18	

OLENNAINEN NÄKÖKULMA: PÄÄSTÖT

G4-EN15	Suorat kasviuonekaasujen päästöt (scope 1)	CR18
G4-EN21	Muut merkittävät päästöt ilmaan (tuotannon VOC-päästöt)	CR19

OLENNAINEN NÄKÖKULMA: JÄTEVEDET JA JÄTTEET

G4-EN23	Jätteiden kokonaismäärä jaoteltuna jätela-jeittain ja käsittelytavan mukaisesti	CR19
---------	---	------

OLENNAINEN NÄKÖKULMA: KULJETUKSET

G4-EN30	Tuotteiden ja materiaalien kuljetuksesta aiheutuneet merkittävät ympäristövaikutukset	CR20	Konsernitason kvantitatiivista dataa ei ole saatavilla.
---------	---	------	---

OLENNAINEN NÄKÖKULMA: YLEISET

G4-EN31	Ympäristönsuojelun kokonaiskustannukset ja investoinnit tyypeittäin	CR20	Ympäristön käyttökustannuksia ei raportoida tyypeittäin.
---------	---	------	--

KATEGORIA: SOSIAALINEN VASTUU**ALAKATEGORIA: HENKILÖSTÖ JA TYÖOLOSUHTEET****OLENNAINEN NÄKÖKULMA: TYÖLLISTÄMINEN**

G4-LA1	Uuden palkatun henkilöstön kokonaismäärä ja osuus sekä henkilöstön vaihtuvuus jaoteltuna ikäryhmittäin, sukupuolen mukaan ja alueittain	CR22
--------	---	------

OLENNAINEN NÄKÖKULMA: TYÖTERVEYS JA -TURVALLISUUS

G4-LA6	Tapaturmatyypit, tapaturmataajuus, ammattitautitaajuus, menetetyt työpäivät, poissaolot ja työhön liittyvät kuolemantapaukset jaoteltuna alueittain ja sukupuolen mukaan	CR23	Tikkurila raportoi turvallisuustiedot oman henkilöstönsä osalta. Turvallisuustietoja ei ole saatavilla alueittain tai sukupuolittain. Tikkurila ei raportoi menetettyjä työpäiviä, poissaoloja tai ammattitautien määrää.
Tikkurilan indikaattori	Ennaltaehkäisevä turvallisuustyö: Turvallisuuskeskustelujen ja -kierrosten määrä	CR23	

OLENNAINEN NÄKÖKULMA: KOULUTUS

G4-LA11	Säännöllisten suoritusarviointien ja kehityskeskustelujen piirissä olevan henkilöstön osuus	CR23	Tulokset perustuvat Tikkurilan vuoden 2016 henkilöstökyselyyn.	Vuoden 2016 tietoa ei raportoitu sukupuolittain tai henkilöstöryhmittäin, tietoa ei ole saatavilla.
---------	---	------	--	---

OLENNAINEN NÄKÖKULMA: MONIMUOTOISUUS

G4-LA12	Hallintoelinten ja henkilöstön monimuotoisuus	CR24	Henkilöstön määrä on laskettu aktiivisesta kokonaishenkilöstömäärästä 31.12.2017. Henkilöstön ikä- ja sukupuolijakaumaa ei ole saatavilla henkilöstöryhmittäin. Tikkurila ei kerää tietoja vähemmistöryhmien osalta.
---------	---	------	--

ALAKATEGORIA: YHTEISKUNTA**OLENNAINEN NÄKÖKULMA: KILPAILUN RAJOITUKSET**

G4-SO7	Kilpailuoikeudellisten säännösten rikkomiseen, kartelleihin ja määrävän markkina-aseman väärinkäyttöön liittyvät oikeustoimet	Ei väärinkäyttöön liittyviä oikeustoimia vuonna 2017.
--------	---	---

OLENNAINEN NÄKÖKULMA: MÄÄRÄYSTENMUKAISUUS

G4-SO8	Merkittävien lainsäädännön ja säännösten rikkomiseen liittyvien sakkojen rahamääräinen arvo määrä sekä ei-rahallisten sanktioiden lukumäärä	Ei merkittäviä sakkoja tai sanktioita vuonna 2017.
--------	---	--

ALAKATEGORIA: TUOTEVASTUU**OLENNAINEN NÄKÖKULMA: TUOTE- JA PALVELUTIEDOT**

G4-PR3	Organisaation tuotteiden ja palvelujen pakollisen tuoteinformaation ja -merkkien tyyppit sekä prosenttiosuus tärkeimmistä tuotteista ja palveluista, joita nämä vaatimukset koskevat	CR25	Konsernitason dataa ei ole saatavilla.
G4-PR5	Asiakastytyväisyyystutkimusten tulokset	CR25	Konsernitason dataa ei ole saatavilla.

OLENNAINEN NÄKÖKULMA: MÄÄRÄYSTENMUKAISUUS

G4-PR9	Tuotteisiin ja palveluihin liittyvän lain-säädännön ja säädösten rikkomisesta aiheutuneet sakot		Ei sakkoja tai sädösrikkomuksia vuonna 2017.
--------	---	--	--

TIKKURILAN OLENNAINEN AIHE: KESTÄVÄT RATKAISUT

Vesiohenteisten tuotteiden tuotanto	CR15
Vesiohenteisten tuotteiden myynti, EU-maat	CR15

TIKKURILAN OLENNAINEN AIHE: HANKINTAKETJUN HALLINTA

Konsernitason sopimus, %:ia raaka-aine- ja pakkausmateriaaliostoista	CR26
Toimittaja-auditoinnit, kpl	CR26

FS = Tilinpäätös 2017 CR = Tikkurila GRI 2017 -yritysvastuuraportti

RAPORTOINTIPERIAATTEET

Tikkurila raportoi edistymisestään vastuullisuusasioissa osana vuosikatsaustaan. Tikkurila GRI 2017 -yritysvastuuraportissa kuvataan Tikkurilan toiminnan kannalta keskeisimpiä vastuullisuuden asioita ja raportoidaan edistyminen eri yritysvastuun osa-alueilla. Raportti julkaistaan suomeksi ja englanniksi konsernin internetsivuilla (www.tikkurilagroup.fi).

Vuoden 2017 raportti sisältää Global Reporting Initiative (GRI) G4 -yhteiskuntavastuun raportointiohjeiston perussisältöä ja sen sisältämät taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun tunnusluvut ovat riippumattoman kolmannen osapuolen PricewaterhouseCoopers Oy:n varmentamia. Tikkurila julkaisee yritysvastuuraportin vuosittain. Seuraava raportti ilmestyy alkuvuodesta 2019.

Raportin luvut kattavat joko koko Tikkurila-konsernin tai segmenttijaon mukaisen yksittäisen strategisen liiketoimintayksikön (SBU East ja SBU West). Yhteisyritysten, tytäryhtiöiden ja vastaavien organisaatioiden luvut on raportoitu suhteessa omistukseen ja ne sisältyvät konsernin tai SBU:n lukuihin. Ympäristöön liittyvät tunnusluvut kattavat tuotantolaitokset ja suurimmat jakelukeskukset. Alihankkijoiden lukuja ei ole raportoitu.

- Tikkurilan vuonna 2014 ostamat Tikkurila Drytech AB ja ISO Paint Nordic A/S on liitetty turvallisuus- ja ympäristöraportointiin vuoden 2015 alusta. Tikkurila siirsi loppuvuodesta 2016 Tikkurila Drytech AB:n tuotantotoiminnan Flenistä Ruotsista Iso Paint A/S:n tuotantolaitokseen Lunderskoviin Tanskaan.
- Vuonna 2015 Kazakstaniin avattu Almatyn tuotantolaitos on liitetty vuoden 2016 alusta ympäristölukujen raportointiin.
- Tikkurila myi tytäryhtiönsä Ukrainassa ja Valko-Venäjällä vuonna 2016. Yhtiöt sisältyvät vuoden 2016 turvallisuuslukuihin myyntihetkeen saakka, kun taas vuoden 2016 henkilöstö- ja ympäristölukuihin yhtiöitä ei ole sisällytetty.
- Lokakuussa 2017 Tikkurila ilmoitti lopettavansa Venäjän Stary Oskolin tehtaan ja varaston toiminnot vuoden 2018 aikana. Toimipaikka sisältyy vuoden 2017 yritysvastuun lukuja.
- Joulukuussa 2017 Tikkurila ilmoitti myyvänsä Serbian ja Makedonian liiketoiminnot Tikkurilan paikalliselle johdolle. Yhtiöt olivat osa Tikkurila-konsernia 31.1.2018 saakka. Molemmat tytäryhtiöt sisältyvät vuoden 2017 yritysvastuun lukuihin.
- Utkina Zavodin jakelukeskuksen osalta ympäristöluvuista on raportoitu ainoastaan jätteet ja ympäristösuojelukustannukset.

Raportointiin sisällytetyt olennaiset yritysvastuun ja kestävä kehityksen näkökohdat ja raportoinnin rajaukset on esitetty raportin osiossa "Tunnistetut olennaiset näkökohdat" (sivuilla 9-11). Olennaisien näkökohtien määrittely perustuu Tikkurilan vuonna 2014 toteutamaan olennaisuusmäärittelytyöhön ja GRI G4 -raportointiohjeistoon. Lisätietoja olennaisuusmäärittelystä raportin osiossa "Tunnistetut olennaiset näkökohdat" (sivulla 9).

Taloudelliset tunnusluvut

Esitetyt taloudelliset tunnusluvut on koottu tilintarkastajien tarkastamasta tilipäätöksestä. Konsernin taloudellisessa raportoinnissa noudatetaan kansainvälistä IFRS-tilinpäätöskäytäntöä.

Henkilöstöön liittyvät tunnusluvut

Henkilöstöön liittyvät tunnusluvut kootaan eri yksiköiden tuottamista tiedoista. Henkilöstödata perustuu pääosin Tikkurilan vuonna 2014 käyttöönotetun tietojärjestelmän henkilöstö- ja työsuhdetietoihin.

Turvallisuuteen ja ympäristöön liittyvät tunnusluvut

Turvallisuuteen ja ympäristöön liittyvät tunnusluvut kootaan eri yksiköiden tuottamista tiedoista. Lisäksi turvallisuustiedot perustuvat osittain vuonna 2011 käyttöönotetusta raportointityökalu HSE Monitorista saatuihin tietoihin.

Muut tiedot

Asiakastytyväisyyteen liittyvät tiedot perustuvat Tikkurilan organisaatioiden toteuttamiin asiakastytyväisyystutkimuksiin. Vuoden 2017 GRI-raportissa raportoimme Baltian maiden, Puolan, Ruotsin, Suomen ja Venäjän asiakastytyväisyys- ja bränditutkimusten tuloksista.

RIIPPUMATTOMAN VARMENTAJAN VARMENNUSRAPORTTI

Tikkurila Oyj:n johdolle

Olemme Tikkurila Oyj:n (jäljempänä myös Yhtiö) johdon pyynnöstä suorittaneet rajoitetun varmuuden antavan toimeksiannon, jonka kohteena ovat olleet taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun tunnusluvut raportointikaudelta 1.1.–31.12.2017 Tikkurila Oyj:n raportissa ”Tikkurila GRI 2017”. Yhtiön GRI G4 –raportoinnin ja G4 –sisältöindeksin näkökulmasta varmennuksen kohteena ovat olleet erityisen perussisällön sisältämät taloudellisia, sosiaalisia ja ympäristövaikutuksia koskevat tunnusluvut sekä yleisen perussisällön tiedot G4-10 ja G4-11 (jäljempänä Yritysvastuutiedot).

JOHDON VASTUU

Tikkurila Oyj:n johto vastaa Yritysvastuutietojen laatimisesta raportointikriteeristön eli Tikkurila Oyj:n raportointiohjeiden sekä Global Reporting Initiativen laatiman yhteiskuntavastuun G4-raportointiohjeiston mukaisesti. Tikkurila Oyj:n johto vastaa myös sellaisen sisäisen valvonnan järjestämisestä, jonka johto katsoo tarpeelliseksi, jotta on mahdollista laatia Yritysvastuutiedot, joissa ei ole väärinkäytöksiä tai virheistä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

VARMENTAJAN RIIPPUMATTOMUUS JA LAADUNVALVONTA

Olemme noudattaneet IESBA:n (the International Ethics Standards Board for Accountants) antamien *Eettisten sääntöjen tilintarkastusammattilaisille* mukaisia riippumattomuusvaatimuksia ja muita eettisiä vaatimuksia. Näiden sääntöjen pohjana olevat peruseriaatteen ovat rehellisyys, objektiivisuus, ammatillinen pätevyys ja huolellisuus, salassapitovelvollisuus ja ammatillinen käyttäytyminen.

PricewaterhouseCoopers Oy soveltaa kansainvälistä laadunvalvontastandardia ISQC1 ja näin ollen ylläpitää kattavaa laadunvalvontajärjestelmää. Siihen kuuluu dokumentoituja toimintaperiaatteita ja menettelytapoja, jotka koskevat eettisten vaatimusten, ammatillisten standardien sekä sovellettavien säädöksiin ja määräyksiin perustuvien vaatimusten noudattamista.

VARMENTAJAN VELVOLLISUUDET

Meidän velvollisuutenamme on esittää suorittamiemme toimenpiteiden ja hankkimamme evidenssin perusteella Yritysvastuutiedoista rajoitetun varmuuden antava johtopäätös. Tämä varmennusraportti on laadittu toimeksiannon ehtojen mukaisesti. Vastaamme työstämme, varmennusraportista ja esittämistämme johtopäätöksistä vain Tikkurila Oyj:lle, emme kolmansille osapuolille.

Olemme suorittaneet rajoitetun varmuuden antavan toimeksiannon kansainvälisen varmennustoimeksiannon standardin (ISAE) 3000 (uudistettu) ”Muut varmennustoimeksiannot kuin menneitä kausia koskevaan taloudelliseen informaatioon kohdistuva tilintarkastus tai yleisluonteinen tarkastus” mukaisesti. Kyseinen standardi edellyttää, että suunnitellamme ja suoritamme toimeksiannon hankkiaksemme rajoitetun varmuuden siitä, onko Yritysvastuutiedoissa olennaista virheellisyyttä.

Rajoitetun varmuuden antavassa toimeksiannossa evidenssin hankkimistoimenpiteet ovat rajoitetumpia kuin kohtuullisen varmuuden antavassa toimeksiannossa, minkä vuoksi siinä saadaan vähemmän varmuutta kuin kohtuullisen varmuuden antavassa toimeksiannossa. Varmennustoimeksiantoon kuuluu toimenpiteitä evidenssin hankkimiseksi Yritysvastuutietoihin sisältyvistä luvuista ja siinä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu varmentajan harkintaan ja arvioihin riskeistä, että Yritysvastuutiedoissa on olennainen virheellisyys.

Olemme toteuttaneet muun muassa seuraavat toimenpiteet:

- Haastatelleet Yhtiön ylimmän johdon edustajia.
- Vierailleet Yhtiön pääkonttorissa sekä yhdellä toimipaikalla Venäjällä.
- Suorittaneet videohaastattelun yhden Kazakstanissa sijaitsevan toimipaikan kanssa.
- Haastatelleet Yritysvastuutietojen sisältämien tietojen keruusta ja raportoinnista vastaavia henkilöitä konsernitasolla sekä vierailimme ja videohaastattelimme kohteina olleissa toimipaikoissa.
- Arvioineet, miten konsernin työntekijät soveltavat Yhtiön raportointiohjeita ja menettelytapoja.
- Testanneet tietojen oikeellisuutta ja täydellisyyttä alkuperäisistä dokumenteista ja järjestelmistä otospohjaisesti.
- Testanneet tietojen yhdistelyä ja suorittaneet uudelleenlaskentaa otospohjaisesti.

RAJOITETUN VARMUUDEN ANTAVA JOHTOPÄÄTÖS

Suorittamiemme toimenpiteiden ja hankkimamme evidenssin perusteella tietoomme ei ole tullut mitään, mikä antaisi meille syyn uskoa, ettei Tikkurila Oyj:n Yritysvastuutietoja 31.12.2017 päättyneeltä raportointikaudelta ole kaikilta olennaisilta osiltaan laadittu asianmukaisesti raportointikriteeristön perusteella.

Varmennusraporttiamme luettaessa on otettava huomioon yritys- ja vastuutietojen tarkkuutta ja täydellisyyttä koskevat luontaiset rajoitteet.

Helsingissä 23. päivänä helmikuuta 2018

PricewaterhouseCoopers Oy

Sirpa Juutinen

Partner

Sustainability & Climate Change

Tikkurila Oyj

PL 53, Kuninkaalantie 1
01301 Vantaa
Puh. 020 191 2000
🌐 www.tikkurilagroup.fi

Vastuullisuus verkossa

🌐 www.tikkurilagroup.com/yritysvastuu

Tikkurilan yritys vastuuasiat ja -ratkaisut, raportointi:

Päivi Kivilä, Senior Manager, Communications and Sustainability

Ympäristövastuu:

Sirpa Möller, HSE Manager

Tuoteturva:

Anu Passinen, RDI Manager, Product Safety

Taloudellinen vastuu:

Jukka Havia, Interim President and CEO, CFO

Sähköpostiosoitteemme ovat muotoa: etunimi.sukunimi@tikkurila.com.